

ایران تووشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- دانلود آزمون به ۱۴۰۶
- دانلود آزمون ۱۴۰۶ جزو علم جی و نجت
- دانلود فیلم و مقاله آنلاین شی
- دانلود و مثاواره

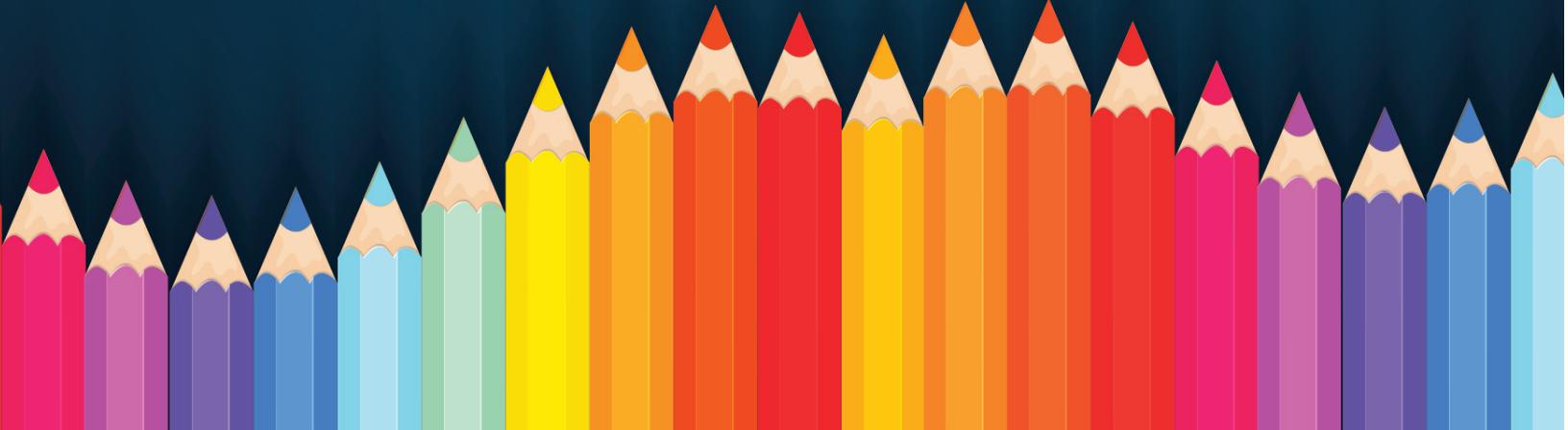
IranTooshe.Ir

@irantoooshe

IranTooshe

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

ایران‌لوجی ۱۳۹۹ آبان ۳۰

توشه‌ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان	عمومی
فارسی	احسان بروزگر، حسن پاسیار، ابراهیم رضایی مقدم، مسلم ساسانی، مریم شمیرانی، مادر علی اقدم، محسن فدایی، محمدجواد قورچیان، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری	
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجمی، کاظم غلامی، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، راضیه یادگاری	
دین و زندگی	محمد آفصالح، ابوالفضل احمدزاده، امین اسدیان پور، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنیف، سیداحسان هندی	
زبان انگلیسی	ناصر ابوالحسنی، تیمور رحمتی، میرحسین زاهدی، ساسان عزیزی نژاد، عقیل محمدی روش	

نام درس	نام طراحان	اختصاصی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی، امیر زرائدوز، حمیدرضا سجودی، علی شهرابی، نسترن صمدی	
ریاضی و آمار (۱)	حسین اسفنی، محمد بحیرایی، کورش داودی، نسترن صمدی	
اقتصاد	فاطمه جیاتی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهسا عفتی، قاطمه فهمیان	
اقتصاد - سوالهای آشنا	منتخب از سوالهای کتاب آبی پیمانهای اقتصاد کنکور انسانی	
علوم و فنون ادبی (۳)	فرهاد علی نژاد، کاظم کاظمی، اعظم نوری نیا	
علوم و فنون ادبی (۱)	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عارفه سادات طباطبایی نژاد، محسن فدایی، حمید محدثی	
عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	ابراهیم احمدی، ولی برجمی، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی	
تاریخ	میلاد باغ شیخی، علی محمد کربیمی، ملیارد هوشیار	
جغرافیا	علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، محمدعلی خطیبی بایگی	
جامعه‌شناسی	آریتا بیدقی، میبنی‌سادات تاجیک، محمدابراهیم سلیمانی	
منطق و فلسفه	مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، کیمیا طهماسبی، فرهاد قاسمی نژاد	
فلسفه یازدهم - سوالهای آشنا	میبنی‌سادات تاجیک، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، نصیبه کلانتری	
روان‌شناسی		

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	مرتضی منشاری	محمدجواد قورچیان	محسن اصغری، مریم شمیرانی، کاظم کاظمی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	سعید آقچه‌لو، رحمت‌الله استیری، محدثه مرأتی
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارضانی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارضانی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مریم بوستان
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهمیان	سیدمحمدعلی مرتضوی
علوم و فنون ادبی (۳)	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد، سیدعلیرضا احمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	حمید محدثی، فرهاد علی نژاد	حمید محدثی	مرتضی منشاری، سیدعلیرضا احمدی
عربی زبان قرآن (۳) و (۱)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	پریسا ایزدی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمدابراهیم مازنی، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، مصصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

(محمدبهراد قورچیان)

در گزینه «۱»، «را» از نوع مالکیت است. [گاه از آن به عنوان حرف اضافه نیز یاد می‌شود].

۶- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر

- گزینه «۲»: نشانه مفعول است.
- گزینه «۳»: نشانه مفعول است.
- گزینه «۴»: نشانه مفعول است.

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(احسان برزگر - رامسر)

مفهوم سایر بیت‌ها شکایت از غم هجران و دوران فراق است در حالی که گزینه «۲» به عدم شکایت اشاره دارد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۶)

۷- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر

(مریم شمیرانی)

مفهوم عبارت صورت سوال آن است که هرچیز به اصل خویش بازمی‌گردد و این معنی در گزینه «۲» به این شکل آمده است که ما همانند سیل و جوی آب هستیم که به سوی تو می‌آییم زیرا منزل هر سیل، رسیدن به دریاست که اصل اوست.

تشریح گزینه‌های دیگر

- گزینه «۱»: بلا در اراده محکم بی‌اثر است.

گزینه «۳»: عشق مجازی مرا به عشق حقیقی رساند، همان‌طور که سیل خس و خار را هم به دریا می‌رساند.

گزینه «۴»: ما پر پرواز تا رسیدن به یار نداریم و کمترین سرمایه خود را صرف می‌کنیم.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۹)

۸- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر

فقط در بیت گزینه «۳»، تقابل عقل و عشق مشهود است زیرا شاعر خرد را به گنجشک ریز و کوچک تشبیه کرده است و البته عشق را به سیمرغ مانند کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

- گزینه «۱»: عشق او مثل خرد در من نهادینه است.

گزینه «۲»: سوختن و ساختن در عشق آسان نیست.

گزینه «۴»: سازگاری عقل و عشق.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۹)

۹- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عشق در همه پدیده‌ها جاری و ساری است (تأثیرگذاری عشق در همه ذرات عالم).

مفهوم بیت گزینه «۲»: ارزش والای عشق و برتری آن بر سایر پدیده‌های آفرینش (فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

۱۰- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌های دیگر

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عشق در همه پدیده‌ها جاری و ساری است

(تأثیرگذاری عشق در همه ذرات عالم)

مفهوم بیت گزینه «۲»: ارزش والای عشق و برتری آن بر سایر پدیده‌های آفرینش (فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۷)

فارسی ۳

۱- گزینه «۱»

(مسلم ساسانی-کالایکش)

حریف: دوست، همدم، همراه، مستغرق؛ مجذوب، شیفتہ/ دمساز؛ مونس، همزا، درآشنا

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: تریاق؛ ضد زهر است؛ نه زهر

گزینه «۳»: مستمع؛ شنونده است نه شنوندگان

گزینه «۴»: شیون: ناله و ماتم، زاری و فریاد که در مصیبت و محنت برآند، است نه به معنی «محنت» به تهابی.

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۲- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: بحر ← بهر

گزینه «۳»: فراغ ← فراق

گزینه «۴»: مسطور ← مستور

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۳- گزینه «۴»

تمامیج به داستان «لیلی و مجنون» ولی فاقد استعاره است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مهر رخت» اضافه تشییه‌ی / «مهر» ایهام دارد. ۱- خورشید ۲- محبت

گزینه «۳»: «شیرین مقال» حس آمیزی دارد. / «حدیث بلبل شیرین مقال» تشخیص

و استعاره

گزینه «۴»: «باده گلگون» تشییه دارد. / «حرام و حلال» تضاد دارند.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

از شروط اسلوب معادله این است که یک مصراع مدعای و مصراع دیگر تمثیلی برای آن مدعای باشد که در گزینه «۴» این شرط رعایت نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همان‌طور که روشنی آینه از روزن نیست، روشنی دل از دیده نیست و نایینای غم نباشد.

گزینه «۲»: همان‌طور که خار در چشم مثل سوزن آزاردهنده است، دل نازک از نگاهی کچ هم آزده می‌شود.

گزینه «۳»: همان‌طور که خاک دانه را پنهان نمی‌کند، سینه هم راز مرا مخفی نکرد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۳»

«دم» در این بیت، هسته گروه مفعولی است و نقش مفعول پذیرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بلبلان را ریخت دل ← دل بلبلان ریخت (دل = نهاد) / هر جا (صفت میهم + قید)

گزینه «۲»: شب (نهاد) جدایی، عذاب (مسند) روز قیامت است.

گزینه «۴»: زنگیان، سودایی (مسند) هستند. / آهوان (نهاد) شکار آن ترکان مست جنگ هستند.

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

فارسی ۱

(ما رح علی اقرم - بکان)

۱۷- گزینه «۲»

دیده را روشنی از نور رُخت حاصل بود = روشنی دیده از نور رُخت حاصل بود
نهاد مضافقالیه

نوع را در این مصراع «فک اضافه» است که ترکیب اضافی را از هم جدا می‌کند و «مضافقالیه» را بر «مضاف» مقدم می‌سازد.

اجزای کلام در سایر گزینه‌ها در جای اصلی خود قرار گرفته‌اند.

نکته مهم درسی

حذف فعل در پایان جمله و همچنین حذف نهاد جدا در اول جمله شیوه بلاغی نمی‌سازد.

گاهی ممکن است فعل آغاز جمله باید اما شیوه، بلاغی نباشد به ویژه اگر فعل جمله دوم شخص فعل امر ناگذر باشد که در این صورت فعل معمولاً با نهاد محدود، خود یک جمله می‌شود و ارتباطی با اجزای پس از خود ندارد.

(فارسی ا، ستور، صفحه ۷۲)

۱۱- گزینه «۱»

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

مولع: شیفتنه، بسیار مشتاق، آزمند/ تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت، توجه/ ویله: صدا، آواز، ناله

۱۲- گزینه «۲»

تصحیح املایی:

(الف) عظم → عزم

(ب) صخره → سخره

(محمدیوار قورچیان)

۱۳- گزینه «۱»

(نرگس موسوی - ساری)

حسن تعلیل: شاعر علت روشنی صبح صادق (صبح نخست) را راست‌گویی دانسته است. مجاز: «حرف» مجاز از «سخن» است. استعاره: «دهان صبح» تشخیص است و هر تشخیصی استعاره است. تشبیه: کواكب (= ستارگان) به زر تشییه شده‌اند.

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۳»

بیت الف: «سر» مجاز از «فکر و اندیشه»

بیت ب: «رخ» ایهام تناسب: ۱- چهره (معنای قابل پذیرش) ۲- در معنای یکی از مهره‌های شطرنج (با اسب و پیاده تناسب دارد).

بیت ج: حسن تعلیل: علت برخاستن گل سنبل از چمن این است که زلفهای بلند تو، آن را پامال کند.

بیت د: تشبیه: اوراق حواس

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۲»

«اسرار التوحید» منتشر / «گوشواره عرش» منظوم / «قاپوس نامه» منتشر / «اخلاق محسنی» منتشر

(فارسی ا، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۳»

(مرتفعی منشاری - اردبیل)

در تاریخ گذشته زبان فارسی، گاهی یک متتم همراه با دو حرف اضافه به کار می‌رفت. در گزینه «۳» مصراع دوم نیز «آن» متتم است و با دو حرف اضافه به کار رفته است: «بر آن بر»

تشریح گزینه‌های دیگر

حرف اضافه و متتم‌ها در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به گورستان، بر مزار

گزینه «۲»: بر بر، بر سر، بر جبهت

گزینه «۴»: بر بر، چون سیم، بر لب، چون شیر و شکر

(فارسی ا، ستور، صفحه ۱۰)

ایران

تاریخی برای موقوفت

(مرتفعی منشاری - اردبیل)

۱۹- گزینه «۲»

در بیت صورت سؤال بر بخشش به دیگران تأکید شده است که از ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینه «۲»، شاعر خواهان عنایت و رحمت و بخشش معشوق است.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۵۰)

(کاظم کاظمی)

۲۰- گزینه «۳»

مفهوم مشترک ایات مرتبه: ظاهر افراد نشان از باطن و درون آن‌هاست. (کل آناء

یترشح بما فیه: از کوزه همان برون تراود که در اوست)

مفهوم بیت گزینه «۳»: ظاهر زیبا و باطراوت یار، گواهی است بر رنج بردن و خون دل خوردن من.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۱۹)

(کاظم غلامی)

«۲۷- گزینهٔ ۴»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «اقرحت زمیلی» یعنی «هم کلاسی ام پیشنهاد داد»، دقت کنید که «زمیله» فاعل است نه مفعول!

گزینهٔ ۲: «یقموون ب» معنای «قدام می‌کنند» می‌دهد که در ترجمه لحاظ نشده است.

گزینهٔ ۳: «جیران» جمع «جار» بوده و معنای «همسایگان» می‌دهد.

(ترجمه)

«عربی، زبان قرآن ۱ و ۳»

«۲۱- گزینهٔ ۱»

(نوید امساکی)

«هذه أمتكم»: این امت شماست (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أنا ربكم» من پروردگار شما هستم / «فَاعْبُدُونِ» پس مرا بپرستید (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

«۲۲- گزینهٔ ۳»

«كنتْ أذْهَب»: معادل ماضی استمراری در زبان فارسی است (می‌رفتم) (رد سایر گزینه‌ها) / «مدرستنا» همراه ضمیر آمده است و باید ضمیر در آن ترجمه شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

(ترجمه)

«۲۳- گزینهٔ ۳»

«من العجيب أن...»: عجیب (شگفتانگیز) است که ... (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «الأسماك التي»: ماهیانی که ... (رد گزینهٔ ۴) / «تساقط»: می‌افتد (رد گزینهٔ ۱) / «الأمطار التي»: باران‌های شبانه / «تعلق»: تعلق دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «المياه البعيدة»: آب‌های دوردست (رد گزینهٔ ۲)

(ترجمه)

«۲۴- گزینهٔ ۳»

«هناك»: وجود دارد، هست (رد گزینهٔ ۱) / «عمارات»: ساختمان‌ها، بناها (رد گزینهٔ ۲) / «تقع»: واقع است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «كل من»: هر یک از، هر کدام از (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تقدير»: می‌تواند (رد گزینهٔ ۲) / «السياح»: گردشگران (رد گزینهٔ ۱) / «من كل بلاد العالم»: از تمام کشورهای جهان (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

«۲۵- گزینهٔ ۳»

«الله مسيح فواه» (ترجمه شده و غلط است).

گزینهٔ ۱: «أعطيت» معلوم ترجمه شده و «الستوات الأخيرة»: چند سال قبل ترجمه شده و غلط است.

گزینهٔ ۲: «تعرف» به اشتباہ ماضی استمراری ترجمه شده، «مقيد است» نیز ترجمه دقیقی برای فعل «تفید» نیست.

گزینهٔ ۴: «للسلام» را که مربوط به جایزه نوبل است، در جمله اول ترجمه کرده و نیز «تفید» به صورت ماضی ترجمه شده است.

(ترجمه)

«۲۶- گزینهٔ ۳»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «العالمي» به معنای «جهانی» است که به اشتباہ «جهانیان» ترجمه شده است.

گزینهٔ ۳: «الآتي» ترجمه نشده و «زیرا» اضافه است.

گزینهٔ ۴: «الله» به صورت صفت ترجمه شده و نیز «يجتنبو» به معنای «دور شوند» است که در اینجا متعدد ترجمه شده است.

(ترجمه)

(ولی برهی - ابهر)

«۲۹- گزینهٔ ۳»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: ترجمه عبارت: سکوت معمولاً ارزان تر از سخن‌گفتن است!

گزینهٔ ۲: ترجمه عبارت: سکوت ارزان است و سخن‌گفتن، ارزان تر!

گزینهٔ ۴: ترجمه عبارت: سکوت گرانبهاست است و سخن‌گفتن، گرانبهاست!

(رک مطلب)

(نوید امسکن)

«مرافقین» جمع مذکر سالم است که چون مضاف شده «ن» آخر آن حذف شده است.

۳۶- گزینهٔ ۱

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۲: «الموظفات» مضاف به ایه است.

گزینهٔ ۳: «معدیین» مضاف نیست.

گزینهٔ ۴: «بساتین» جمع مکسر و «الساتلین» مضاف به ایه است.

(قواعد اسم)

(کاظم غلامی)

۳۷- گزینهٔ ۱

دقّت کنید که در هنگام محاسبه باید تعداد نفرات کلاس را ۲۵ نفر در نظر بگیرید چون شخص گوینده را هم باید در تعداد محاسبه کنید. به این ترتیب گزینهٔ ۱ صحیح است چون $۲۵ - ۵ = ۲۰$.

(عدد)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۳۸- گزینهٔ ۴

صورت سوال، فعل مزیدی را می‌خواهد که دو حرف زائد داشته باشد؛ در گزینهٔ ۴، «سنتری» از باب افعال و دارای دو حرف زائد است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «بحاول» از باب مفهومی و دارای یک حرف زائد است.

گزینهٔ ۲: «سمیت» از باب تفعیل و دارای یک حرف زائد است.

گزینهٔ ۳: «استشهاد» از باب استفعال و دارای سه حرف زائد است.

(قواعد فعل)

(الله مسیح فواد)

۳۹- گزینهٔ ۴

سوال گزینه‌ای را خواسته که جارو مجرور از ارکان جمله اسمیه است؛ یعنی خبر واقع شده است. تنها در گزینهٔ ۴ «جار و مجرور خبر واقع شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه‌های ۱ و ۳ جمله فعلیه است و در گزینهٔ ۲ «قد صنعت» خبر است، نه (للوایة).

(أنواع بملات)

(کاظم غلامی)

۴۰- گزینهٔ ۲

در این گزینهٔ «هذا» مفعول بوده و اسم مبني نيز هست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «هاتین» مفعول است ولی جزء اسم‌های معرب به شمار می‌رود.

گزینهٔ ۳: در این عبارت مفعول نداریم، «سماع» (شنیدن) مصدر بوده و «ابتعدنا» (دور شدیم) فعل لازم است.

گزینهٔ ۴: مفعول این عبارت تنها «نفس» است که معرب به شمار می‌رود.

من «فاعل» «یدافع» است. (کسی که خودش و هموطنانش را دوست دارد، از وطن دفاع می‌کند!)

(قواعد اسم)

(ولی برهی - ابهر)

هرگاه ظلم را ببینیم ... پس باید سکوت نکنیم بلکه سخن بگوییم! (درست).

۳۰- گزینهٔ ۱

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۲: «ترجمه عبارت: پس باید سکوت نکنیم و به خاموشی پابند باشیم!

گزینهٔ ۳: «ترجمه عبارت: پس باید سکوت نکنیم و سخن نگوییم!

گزینهٔ ۴: «ترجمه عبارت: پس باید آن چه را که درونمان است، با سکوت بررسانیم! (درک مطلب)

(ولی برهی - ابهر)

۳۱- گزینهٔ ۱

چه وقت عدم سکوت، بر انسان واجب به شمار می‌آید؟: هرگاه انسان بفهمد که او مورد ستم واقع می‌شود!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۲: «ترجمه: هنگامی که انسان ارزش سخن را درک کند!

گزینهٔ ۳: «ترجمه: وقتی انسان خردمند و باهوش باشد و قدرت زیادی داشته باشد!

گزینهٔ ۴: «ترجمه: وقتی سخن در برابر مخاطب هیچ فایده‌ای ندارد!

(درک مطلب)

(ولی برهی - ابهر)

۳۲- گزینهٔ ۴

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: «للغائب، مجھول» نادرست است.

گزینهٔ ۲: «له حرفن زائنان، نائب فاعل» نادرست است. «نیدافعوا» از باب مفهومی، دارای یک حرف زائد است و چون فعلی معلوم است، نائب فاعل ندارد.

گزینهٔ ۳: «حروف الزائدة» یی - ا - نادرست است. باب مفهومی تنها یک حرف زائد (الف) دارد. دقت کنید حروف مضارعه که همیشه در ابتدای فعل مضارع قرار می‌گیرند، جزء حروف زائد باب‌های مزید محسوب نمی‌شوند.

(تبیین صرفی و مفل اعرابی)

(ولی برهی - ابهر)

۳۳- گزینهٔ ۲

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینهٔ ۱: « مجرور ... » نادرست است. دقت کنید «ف» حرف جر نیست.

گزینهٔ ۳: « مجرور ... » نادرست است. (مشابه گزینهٔ ۱)

گزینهٔ ۴: «جمع للتكلسیر ... » نادرست است. (تبیین صرفی و مفل اعرابی)

(سید محمدعلی مرتفوی)

۳۴- گزینهٔ ۲

«تحرک» نادرست است و باید به صورت «تحرک» بباید. دقت کنید با توجه به منصوب بودن «رأس» مطمئن می‌شویم که «تحرک» فعلی متعبدی است، نه لازم، پس «تحرک» به معنی «حرکت می‌دهد» صحیح است. همچنین «الوراء» صحیح است، نه «الوراء».

(ضبط هرگات)

(رافیه یارگلری)

۳۵- گزینهٔ ۱

الرجل: الرجل

ترجمه: با آن راه می‌رویم و آن از اعضای بدن است.

(مفهوم)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۴۷- گزینه ۳»

برخی چنین پنداشته‌اند که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است (منافات دارد) و تصور می‌کنند تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است در حالی که معنای قضا و قدر الهی این است که هر چیزی مهندسی و قاعدة خاص خود را دارد و تمام جهان بر آن قواعد بنا شده است و این قواعد توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است. بدون پذیرش قضا و قدر الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۹)

(محمد رضایی‌بغا)

«۴۸- گزینه ۲»

اگر سؤال شود: «ایا مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی مانع اختیار انسان است؟»، می‌توان گفت: خداوند به انسان ویژگی مختار بودن را عطا کرده است. البته وجود ما، اراده ما و عملی که از ما سر می‌زند، همگی وابسته به اراده خداوند است؛ یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافات ندارد. (رد گزینه ۱)

دلیل نادرستی گزینه‌های (۳ و ۴): در یک ردیف بودن و در مرتبه یکسان قرار داشتن دو چیز، مربوط به ویژگی‌های علل عرضی است که درباره رابطه اختیار انسان با اراده خداوند نادرست است.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(محمد رضایی‌بغا)

«۴۹- گزینه ۱»

از آن جا که ویژگی اختیار در انسان، یک تقدیر الهی است و کسی نمی‌تواند از اختیار خود بگیرد، به این نکته بی می‌بریم که خروج از تقدیرات الهی (امور مقدر به تقدیر الهی) ناممکن است و تقدیرات جهان، استوار و تحلیف‌نایزیرند.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(محمد رضایی‌بغا)

«۵۰- گزینه ۲»

خداوند، قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است تا با استفاده از آن، برای زندگی خود برنامه‌ریزی کیم و در مسیر رشد و کمال تا آن جا پیش برویم که جز خداوند کسی به عظمت آن آگاه نیست. (کمال بی‌نهایت و نامحدود)

تشویح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱۱: اختیار انسان، محدود به قوانین هستی است، نه بی‌نهایت.

گزینه ۱۲: راه ناسیاپسی را نباید برگزینیم.

گزینه ۱۳: اراده الهی هم ردیف با اختیار انسان نیست؛ زیرا اختیار انسان با اراده خدا رابطه عرضی ندارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۷)

دین و زندگی ۳

«۴۱- گزینه ۲»

(ابوالفضل اهرزاده)
پاسخ سوال از دقت در آیه شریفه «ذلک بما قدّمت أیديکم و أَنَّ اللَّهَ لِيْسَ بِظَلَامٍ لِلْعَبِيدِ» به دست می‌آید.
این آیه به «مسئولیت‌پذیری» از شواهد وجود اختیار در انسان اشاره دارد. هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم. به همین جهت آثار و عاقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم، آن را جبران می‌کنیم. عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند. بنابراین، اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند.

هیچ گویی سنگ را فردا بیا/ ورنیایی من دهم بد را سزا!
هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ هیچ با سنگ عتابی کس کند؟
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

«۴۲- گزینه ۱»

(فیروز نژاد‌نیف - تبریز)
اطراف ما پر از قضایا و قدرهای متفاوت است و ما نمی‌توانیم از مطلق قضا بگریزیم اما از یک قضای خاص می‌توان به قضای دیگر فرار کرد.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۹)

(مسن بیاتی)

«۴۳- گزینه ۴»

اختیار، حقیقتی و جدایی و مشهود است و به استدلالی نیاز ندارد.
اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد، خود را مستحق مجازات می‌داند:

هیچ گویی سنگ را فردا بیا/ ورنیایی من دهم بد را سزا!
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

«۴۴- گزینه ۱»

(محمد آقامصالح)
هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم و عهد و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند. هر کدام از ما برای تصمیم‌های خود ابتداء اندیشه (تفکر) می‌کنیم و جواب آن را می‌ستجیم و سپس دست به عمل می‌زنیم.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۶)

«۴۵- گزینه ۱»

(محمد آقامصالح)
رابطه میان اختیار و اراده در انسان و اراده و خواسته الهی یک رابطه طولی است. در رابطه طولی هریک از علت‌ها در یک ردیف و مستقل نیستند، بلکه در مرتبه‌های مختلف قرار دارند و علت مرتبه پایین، وابسته به علت مرتبه بالایی است.
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(فیروز نژاد‌نیف - تبریز)

«۴۶- گزینه ۱»

حکم کردن و حتمیت بخشیدن ← قضای الهی
روابط بین موجودات ← تقدیر الهی
اجرا و پیاده کردن نقشه جهان ← قضای الهی
(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۸)

(محمد رضایی‌نقا)

توکل در جایی درست است که انسان مستولیت و وظیفه خود را به خوبی انجام دهد، یعنی فکر و اندیشه خود را به کار گیرد، با دیگران مشورت کند، بهترین راه ممکن را انتخاب نماید و با عزم و اراده مهکم برای رسیدن به مقصد تلاش کند. در این صورت است که می‌توان بر خدا توکل کرد. بیت «گر توکل می‌کنی در کار کن / کشت کن پس تکیه بر جبار کن» به تقدم کار کردن بر توکل اشاره می‌کند.

(دین و زنگی، درس ۱۰، صفحه ۱۱۱)

«گزینه ۴» ۵۶

(ابوالفضل امیرزاده)

«گزینه ۱» ۵۷

پاسخ سؤال از دقت در ترجمه آیات زیر به دست می‌آید:

«و شیطان، هر کاری را که [گناهکاران] می‌کرند، در نظرشان زینت داد.»
- تزیین گناه (ونه دنیا)

«کسانی که بعد از روش شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتیان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریغته است.»

(دین و زنگی، درس ۱۰، صفحه ۲۳۶)

(امین اسدیان پور)

«گزینه ۱» ۵۸

ممکن است کسانی بر حسب عادت و تقليد یا صرفاً به لحاظ نظری پذیرفته باشند که آخرتی هست، اما در عمل پایبندی چندانی به آن نداشته باشند و اهل گناه و فساد باشند. در حقیقت این افراد دارای ایمان قوی نیستند و معاد را صرفاً به زبان یا حداکثر در انديشه قبول دارند.

(دین و زنگی، درس ۱۰، صفحه ۲۴۲)

(امین اسدیان پور)

«گزینه ۴» ۵۹

عهد مجدد با خداوند ← پس از محاسبه و ارزیابی صورت می‌گیرد.

سفرارش لقمان حکیم به فرزنش در مورد صبر ← تصمیم و عزم برای حرکت

(دین و زنگی، درس ۹، صفحه‌های ۹۱ و ۹۷)

(ابوالفضل امیرزاده)

«گزینه ۳» ۶۰

در مرحله اول قیامت که با پایان یافتن دنیا آغاز می‌شود حوادث زیر اتفاق می‌افتد.

- شنیده شدن صدای مهیب:
صادی مهیب و سهمگین آسمان‌ها و زمین را فرا می‌گیرد و این اتفاق چنان ناگهانی رخ می‌دهد که همه را غافلگیر می‌کند، قرآن کریم از این واقعه به نفع صور یاد می‌کند. (ناغهانی و غافل‌گیر کننده)

۲- مرگ اهل آسمان‌ها و زمین:

همه اهل آسمان‌ها و زمین جز آن‌ها که خداوند خواسته است. می‌میرند و بساط

حیات انسان و دیگر موجودات برچیده می‌شود. (قبض حیات)

۳- تغییر در ساختار زمین و آسمان‌ها:

تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ می‌دهد.

خورشید در هم می‌بیچد و بی‌نور و تاریک می‌شود.

(دین و زنگی، درس ۷، صفحه ۷۳)

دین و زندگی ۱**«۲» ۵۱**

(محمد رضایی‌نقا)

انسان وقتی به یاد می‌آورد که در فلان سال به بندهای از بندگان خدا خدمتی کرده است، احسان خوشحالی می‌کند. این می‌رساند که رفتار گذشته‌اش را از خودش می‌داند.

(دین و زنگی، درس ۳، صفحه ۳۳)

«۴» ۵۲

(غیروز نژادنیف - تبریز)

و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگاران و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقيان آماده شده است. همان‌ها که در زمان توانگری و تنگستی اتفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد و آن‌ها که وقتی مرتکب عمل زشتی می‌شوند، یا به خود ستم می‌کنند به یاد خدا می‌افتند و برای گناهان خود طلب آمرزش می‌کنند.

(دین و زنگی، درس ۱، صفحه ۸۱)

«۳» ۵۳

(سید احسان هنری)

پیام صورت سؤال از دقت در ترجمه آیه ۶۰ سوره قصص «آن‌چه به شما داده شده کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آن‌چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است، آیا اندیشه نمی‌کنید.» قابل برداشت است.

(دین و زنگی، درس ۱، صفحه ۷)

«۳» ۵۴

(ابوالفضل امیرزاده)

از آیه شریفه «أَفْحَسْبِّتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَ إِنْكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ» این نکته فهمیده می‌شود که «اگر معاد نباشد، خلق‌ت انسان امری بیهوده است.» عبارت شریفه «وَ إِنْكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ» هشداری در خصوص معاد است که با توجه به پیام گفته شده، در حقیقت آیه شریفه «وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا عَيْنَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ» را تأیید می‌کند.

عدل یکی از صفات الهی است. خداوند عادل است و نیکوکاران را بـدکاران برابر قرار نمی‌دهد؛ از این‌رو خداوند و عدد داده است که هر کس را به آن‌چه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند.

آیه شریفه «أَمْ نَجَعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجَعَلُ الْمُتَّقِيِّنَ كَالْفَاجَرِ» بیانگر این صفت الهی است.

(دین و زنگی، درس ۵، صفحه ۵۵)

«۳» ۵۵

(غیروز نژادنیف - تبریز)

اصحاب به رسول خدا (ص) گفتند: «ای رسول خدا چگونه با آن‌ها سخن می‌گویی

در حالی که مرده‌اند؟!»

فرمود: «قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به این کلام از شما شنوتاً نند و فقط نمی‌توانند پاسخ دهند.» پاسخ پیامبر اکرم (ص) بر این دلالت دارد که آگاهی در برزخ بیشتر از دنیاست که همین مفهوم آن‌جا که انسان پس از مرگ در برزخ تقاضای بازگشت می‌کند، مشهود است.

(دین و زنگی، درس ۶، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

- ترجمه جمله: «این کتاب جدید روش‌های مختلف مورد استفاده در آموزش زبان به فراغیران سطوح پیشرفته را مقایسه می‌کند.
- (۱) ترکیب کردن
  - (۲) مقایسه کردن
  - (۳) اهدا کردن

(واژگان)

(عقیل محمدی‌روش - هنریان)

- ترجمه جمله: «سفر با استفاده از انواع وسایل نقلیه در خشکی و دریا و همچنین در آسمان راحت شده است.»
- (۱) قدردان
  - (۲) کامل، قطعی
  - (۳) دشوار
  - (۴) راحت

(واژگان)

(عقیل محمدی‌روش - هنریان)

- ترجمه جمله: «این ویروس ممکن است بهطور مکرر در ساختمان‌های مدرسه ظاهر شود تا زمانی که یا واکسن وجود داشته باشد یا آزمایش دوره‌ای.»
- (۱) دوره‌ای
  - (۲) کلاسیک
  - (۳) اصلی
  - (۴) هنری

(واژگان)

(میرمسین زاهدی)

- ترجمه جمله: «بعد از یک هفته فرار، یکی از سارقان بانک که یکی از نگهبانان بانک را با تیراندازی کشته بود تصمیم گرفت خودش را تسليم پلیس کند، اما بهوسیله هم کارانش کشته شد.»
- نکته مهم درسی**
- به معنی کلمات با "up" دقت کنید:
- (۱) خود را تسليم کردن
  - (۲) بیدار کردن
  - (۳) جستجو کردن
  - (۴) جفت شدن

(واژگان)

(ناصر ابوالحسنی - کاشان)

- ترجمه جمله: «تحقیقات آزمایشگاهی نشان داد که مکان‌های پر سروصدای تغییر در برنامه روزانه می‌تواند باعث اختلالات خواب شود.»
- (۱) اختراج
  - (۲) دارو، پرشکی
  - (۳) تحقیق
  - (۴) بیماری

(واژگان)

(عقیل محمدی‌روش - هنریان)

- ترجمه جمله: «من امیدوار بودم که منظرة زیبایی از قله فوجی را ببینم، اما متأسفانه [قله] کاملاً در پشت ابرها پنهان شده بود.»
- (۱) سخاوتمندانه
  - (۲) خوب‌خانه
  - (۳) بهطور مبالغه‌آمیز، با آرامش
  - (۴) متأسفانه

(واژگان)

(عقیل محمدی‌روش - هنریان)

- ترجمه جمله: «من از شنیدن این که آزمون‌ها را با موقفيت گذرانده‌ای بسیار خوشحالم، به عنوان یکی از دوستان نزدیک تو، خیلی به تو افتخار می‌کنم.»
- (۱) مایل، مشتاق
  - (۲) لذت‌بخش
  - (۳) عادی
  - (۴) مفتخر

(واژگان)

زبان انگلیسی ۱ و ۲**۶۱- گزینه «۲»**

- (میرمسین زاهدی)
- ترجمه جمله: «بعد از بحث طولانی، توانستم برادرم را متلاعند کنم که اتومبیلش را نفروشید یا آن را با اتومبیل جدیدی معاوضه نکند. سرانجام، او گفت: «اینکه چه کاری انجام می‌دهم و چه طوری آن را انجام می‌دهم ربطی به شما ندارد.»
- نکته مهم درسی**

این سوال در مورد کاربرد کلمات ربط است. در قسمت اول، مفهوم جمله حق انتخاب را بیان می‌کند (کاربرد "or") و در قسمت دوم، مطلبی به مطلب قبلی اضافه می‌شود (کاربرد "and").

(کرامر)

(میرمسین زاهدی)

۶۲- گزینه «۳»

ترجمه جمله:

- «الف: چرا شما از خیابان سینت جوز به مرکز شهر نمی‌روید؟»
- «ب: آن [خیابان] هم‌اکنون خیلی شلوغ است و خیابان به‌واسطه ترافیک پسته شده است.»
- نکته مهم درسی**

مفهوم فعل "close"، یعنی "the street" قبل از آن آمده است، در نتیجه وجه جمله مجہول است. از طرفی با توجه به خط زمانی جمله پاسخ صحیح، فعل مجہول در زمان حال کامل است.

(کرامر)

(میرمسین زاهدی)

۶۳- گزینه «۱»

- ترجمه جمله: «فکر می‌کنم بنز بهترین خودرو در دنیاست زیرا قابل اعتمادتر از هر اتومبیل دیگری است که تا کنون دیده‌ام.»
- نکته مهم درسی**

در این تست ساختار مقایسه‌ای به کار رفته است. در قسمت اول بنز با تمام اتومبیل‌های دنیا مقایسه شده پس صفت عالی به کار می‌رود. در قسمت دوم وجود "than" نشان می‌دهد که باید صفت تفضیلی به کار رود.

(کرامر)

(عقیل محمدی‌روش - هنریان)

۶۴- گزینه «۲»

- ترجمه جمله: «آن‌ها معتقدند که تعداد کسانی که اکنون در روستا زندگی می‌کنند به اندازه چند سال قبل نیست.»
- نکته مهم درسی**

با توجه به معنی جمله و همچنین وجود "as" در جمله، باید از ساختار برابری صفات (as+as) استفاده کنیم.

(کرامر)

(عقیل محمدی‌روش - هنریان)

۶۵- گزینه «۳»

- ترجمه جمله: «این کتاب‌ها بسیار ارزشمند هستند، اما مهم‌تر از آن این است که آن‌ها برای میراث فرهنگی بین‌المللی از اهمیت زیادی برخوردار هستند.»

- (۱) اصل
- (۲) مسئولیت
- (۳) میراث
- (۴) تعلق

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

یافته‌های یک مطالعه جدید نشان می‌دهد که نه نفر از هر ده راننده از رانندگان دیگر عصبانی می‌شوند. به نظر می‌رسد خشونت در جاده در حال افزایش است و این امر ممکن است سه عامل اصلی داشته باشد. نخست، امروزه اتومبیل‌های بیشتری در جاده وجود دارند که برای فضا رقابت می‌کنند. در این شرایط، فردی که باید با یک دوست ملاقات کند اما در ترافیک گرفتار شده است ممکن است احساس نگرانی نماید. این استرس به زودی منجر به غمگینی عصبانیت به اشکال مختلف از جمله خروج از ماشین و حمله به رانندگان دیگر می‌شود. عامل دوم ممکن است ترافیک نباشد، بلکه تنها یک اتومبیل باشد. دو پاسخ اصلی مغز ما به استرس عبارتند از جنگیدن و بی‌حرکت ماندن. از این دو پاسخ تنها یک پاسخ، یعنی جنگیدن، در اختیار رانندهای است که در پشت یک کامیون در جاده گرفتار شده است. عامل دیگر ممکن است این باشد که مردم دیگر مانند گذشته برای دیگران احترام قائل نیستند. به نظر می‌رسد، شخصی که نگران حضور در محل کار، آماده کردن یک گزارش، و ملاقات با رئیس است، مؤبد بودن را فراموش می‌کند. در اینجا سایر رانندگان به دشمن و ماشین به سلاح تبدیل می‌شود. رانندگان باید برای کاهش خشم در جاده یک برنامه عملی را مدنظر قرار دهند. عصبانیت جاده‌ای راننده را در بزرگراه به پیش نمی‌برد، بلکه می‌تواند سلامتی او را با خطرات جدی مواجه سازد. می‌توان منزل را رودتر ترک کرد یا قرار ملاقات با رئیس را بین دو زمان مشخص تنظیم نمود. این [برنامه] می‌تواند بیست تا سی دقیقه زمان اضافه را برای مواجهه با مشکلات غیرقابل پیش‌بینی در اختیار راننده قرار دهد.

(تیمور، رحمتی - تالش)

۷۷- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر بهترین عنوان برای این متن است؟»

«عوامل ایجاد خشونت جاده‌ای»

(درک مطلب)

(تیمور، رحمتی - تالش)

۷۸- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «زدیک‌ترین کلمه از نظر معنایی به عبارت زیرخطدار "due to" در خط دوم... است.»

«because of» (بهدلیل)

(درک مطلب)

(تیمور، رحمتی - تالش)

۷۹- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «همه موارد زیر به عنوان عامل ایجاد خشونت جاده‌ای ذکر شده‌اند، به غیر از ...

«رئیس‌های عصبانی»

(درک مطلب)

(تیمور، رحمتی - تالش)

۸۰- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «کدام‌یک از جملات زیر درست نیست؟»

«نویسنده هیچ راه حلی برای مشکل خشونت جاده‌ای پیشنهاد نمی‌دهد.»

(درک مطلب)

ترجمه متن کلوزتست:

در زمان‌های خیلی خیلی دور، دو برادر در یک روستا زندگی می‌کردند. آن‌ها هر دو کشاورز بودند و غلات می‌کاشتند (دانه‌های محصولاتی از قبلی ذرت، گندم، یا برنج که به عنوان غذا به کار می‌روند). برادر بزرگ‌تر فرزندان زیادی داشت که باید برایشان غذا فراهم می‌کرد، بنابراین او پول بسیار کمی داشت. برادر کوچک‌تر نیز خانواده بزرگی داشت که باید از آن‌ها ملاقیت می‌کرد. اگر چه برادران فقیر بودند، اما آن‌ها با خوشحالی زندگی می‌کردند.

یک سال خشکسالی شد و ذرت به خوبی رشد نکرد. برادران محصول انداختند که خود را جمع‌آوری کردند و غلات را در انبارهای خود (ساختمان‌های بزرگ برای نگهداری محصولات زراعی) ذخیره کردند. آن شب، برادر بزرگ‌تر نتوانست بخواهد. برادرش بود. آیا او غلات کافی برای تغذیه خانواده خود خواهد داشت؟ سرانجام برادر بزرگ‌تر از تختخواب خود خارج شد. او به انبار خود رفت و یک کیسه را با غلات پر کرد. سپس بی‌سر و صدا به خانه برادرش رفت و مخفیانه غلات را به انبار او اضافه کرد.

او هر شب همین کار را می‌کرد. او مقداری از غلات خودش را بر می‌داشت و آن را به انبار برادرش اضافه می‌کرد. اما پس از مدتی متوجه یک چیز عجیب و غریب شد. خرمن غلات او هرگز صبح کوچک‌تر به نظر نمی‌رسید.

او یک شب تصمیم گرفت که دلیلش را پیدا کند. بعد از این‌که هوا تاریک شد، نزدیک انبار خود پنهان شد و کشیک داد. سرانجام، مردی با یک کیسه غلات نزدیک شد. در ابتدا او نمی‌دانست او کیست. سپس با دیدن برادر خود شگفت‌زده شد. هر شب برادر کوچک‌تر، همین کار را انجام داده بود – غلات را از خرمن خود بر می‌داشت تا به برادرش بدهد.

(ساسان عزیزی نژاد)

۷۳- گزینه «۴»

نکته مهم درسی

برای نتیجه‌گیری از حرف ربط "SO" استفاده می‌کنیم و چون جمله خبری است بعد از آن فاعل و بعد از فاعل، فعل می‌آید.

(کلوزتست)

(ساسان عزیزی نژاد)

۷۴- گزینه «۲»

۱) در نظر گرفتن

۲) جمع‌آوری کردن

۳) ترجیح دادن

(کلوزتست)

(ساسان عزیزی نژاد)

۷۵- گزینه «۳»

۱) راستی، ضمناً

۴) برای مدت نسبتاً طولانی

۳) بعد از مدتی

(کلوزتست)

(ساسان عزیزی نژاد)

۷۶- گزینه «۴»

۱) شگفت‌انگیز

۴) نالمید

(کلوزتست)

(امیر زر اندرز)
-۸۸- گزینه «۱»
چون 68 درصد داده در فاصله $(\bar{x} - \sigma, \bar{x} + \sigma)$ قرار دارند، از منحنی نرمال داده شده متوجه می‌شویم که:
 $\sigma = 2$ و $\bar{x} = 30$
بنابراین نمودار گزینه «۱» درست است.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۵)

(امیر زر اندرز)
-۸۹- گزینه «۳»
جمع آوری داده‌ها جزء گام سوم چرخه آمار است.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

(نسترن صدری)
-۹۰- گزینه «۱»
با توجه به اینکه انحراف معیار داده‌های مربوط به پایه دوازدهم کوچکتر است، پس پراکندگی کمتری دارد و نمرات به میانگین نزدیک‌ترند.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۵)

ریاضی و آمار (۱)

(نسترن صدری)
-۹۱- گزینه «۴»
 $2x^2 - 1 = 1 \Rightarrow 2x^2 = 2 \Rightarrow x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$
 $2x^2 - 1 = 3 \Rightarrow 2x^2 = 4 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2}$
 $2x^2 - 1 = 8 \Rightarrow 2x^2 = 9 \Rightarrow x^2 = \frac{9}{2} \Rightarrow x = \pm\frac{3\sqrt{2}}{2}$
بنابراین دامنه تابع حداقل ۶ عضو دارد.
(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۱)

(کورش دادوی)
-۹۲- گزینه «۳»
برای آن که f تابع باشد، داریم:
 $(2, 5) = (2, x+y) \quad , \quad (3, 7) = (3, 2x-y)$
 $\Rightarrow \begin{cases} x+y=5 \\ 2x-y=7 \end{cases} \Rightarrow 3x=12 \Rightarrow x=\frac{12}{3}=4$
 $\frac{x+y=5}{x=4} \Rightarrow 4+y=5 \Rightarrow y=1$
 $\Rightarrow x^2+y^2=4^2+1^2=17$
(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۵)

(نسترن صدری)
-۹۳- گزینه «۲»
تابع f از نقاط $(-3, 0), (2, 3)$ می‌گذرد، پس ضابطه آن به صورت زیر است:
 $f(x) = mx + n$

$$\begin{cases} 0 = -3m + n \\ 3 = 2m + n \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} +3m - n = 0 \\ 2m + n = 3 \end{cases} \Rightarrow 5m = 3 \Rightarrow m = \frac{3}{5}$$

$$\frac{-3m+n=0}{-\frac{3}{5}m+\frac{n}{5}=0} \Rightarrow -3 \times \left(\frac{3}{5}\right) + n = 0 \Rightarrow n = \frac{9}{5}$$

$$f(x) = \frac{3}{5}x + \frac{9}{5} \Rightarrow f(0) = \frac{9}{5}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۳)

ریاضی و آمار (۳)

(همیدرضا سپهری)
-۸۱- گزینه «۳»
زیرشاخه‌های گام طرح و برنامه‌ریزی عبارتند از تصمیم‌گیری در مورد:
۱) چگونگی اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر
۲) اندازه نمونه
۳) چگونگی نمونه‌گیری
۴) شیوه تحلیل داده‌ها
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

(محمد بهیرایی)
-۸۲- گزینه «۴»
چون در یک کارخانه بزرگ میزان درآمد افراد شاغل با هم اختلاف زیادی دارند و داده دورافتاده وجود دارد معیار گرایش به مرکز میانه و معیار پراکندگی دامنه میان چارکی برای توصیف داده‌ها مناسب‌تر است.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۵)

(محمد بهیرایی)
-۸۳- گزینه «۲»
زمانی که پراکندگی متغیر مورد بررسی در جامعه بیشتر است، برای حصول اطمینان از وجود تنوع در نمونه به اندازه نمونه بزرگ‌تر نیاز داریم.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۳)

(محمد بهیرایی)
-۸۴- گزینه «۴»
اگر تمامی افراد جامعه مورد بررسی قرار نگیرند نتایج ما قطعی نیستند، چون ممکن است با یک نمونه دیگر از همین جامعه به نتیجه دیگر رسید.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۴)

(علی شهرابی)
-۸۵- گزینه «۳»
برای آنکه از بین N عضو جامعه آماری نمونه K تابی داشت، باید ترکیب‌های K عضو را از بین N عضو به دست آورد. بنابراین تعداد نمونه موردنظر برابر $\binom{N}{K}$ است.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۷)

(همیدرضا سپهری)
-۸۶- گزینه «۳»
تصحیح اشتباهات وارد شده در نرم‌افزار مربوط به گام گردآوری و پاکسازی داده‌ها و انتخاب معیار اندازه‌گیری از ویژگی‌های گام طرح و برنامه‌ریزی است.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

(همیدرضا سپهری)
-۸۷- گزینه «۲»
برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی)، گزارش درصد همیشه باید با گزارش تعداد همراه باشد.
همین‌طور برای توصیف داده‌های کمی باید هم معیار گرایش به مرکز و هم معیار پراکندگی گزارش شود.
(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۷)

(کورش دادوی)

«۹۷- گزینه»

معادله را به صورت استاندارد مرتب می‌کنیم:

$$6x^2 + 4x + 3x - 1 - mx = 0 \Rightarrow 6x^2 + 5x - mx - 1 = 0$$

$$\Rightarrow 6x^2 + (5-m)x - 1 = 0$$

در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط $\Delta > 0$ مجموع

$$\text{ریشه‌ها برابر } \frac{-b}{a} \text{ و حاصل ضرب ریشه‌ها برابر } \frac{c}{a} \text{ است.}$$

$$\frac{c}{a} = -\frac{b}{a} \Rightarrow c = -b \Rightarrow -1 = -(5-m) \Rightarrow -1 = -5 + m \Rightarrow m = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

(نسترن صمدی)

«۹۸- گزینه»

چون خط عمودی $x = 2$ از رأس سهمی می‌گذرد، پس محور تقارن

$$\frac{-a}{-2} = 2 \Rightarrow a = 4 \quad \text{سهمی است. پس:}$$

چون خط از مبدأ مختصات می‌گذرد، پس عرض از مبدأ آن صفر است:

$$b - 2 = 0 \Rightarrow b = 2$$

پس ضابطه سهمی به صورت $y = -x^2 + 4x$ است.

بیشترین مقدار سهمی در رأس سهمی اتفاق می‌افتد و برابر است با:

$$\frac{x=2}{y=-2^2+4\times2=4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۹)

(نسترن صمدی)

«۹۹- گزینه»

چون دهانه سهمی رو به پایین است، پس ضریب x^3 باید منفی باشد، پس گزینه (۲) رد می‌شود.

چون عرض از مبدأ نمودار مثبت است، پس گزینه (۱) نیز رد می‌شود.

با توجه به نکات قبل و طول رأس سهمی که مثبت است، پس گزینه (۴)

$$\text{صحیح است. (طول رأس در گزینه ۴ برابر است با } \frac{1}{2} \text{ که عددی}$$

$$\text{مثبت است. ولی طول رأس در گزینه ۳ برابر است با } \frac{1}{2} \text{ که عددی منفی}\text{ است.)}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۹)

(محمد پیغمبری)

«۱۰۰- گزینه»

چون $x = 2$ جواب معادله است، پس در معادله صدق می‌کند.

$$\frac{3x-2-1}{ax+2+1} = \frac{2^2-1}{a+2} \Rightarrow \frac{5}{2a+1} = \frac{3}{a+2}$$

$$\text{طرفین وسطین می‌کنیم} \rightarrow 6a + 3 = 5a + 10$$

$$\Rightarrow 6a - 5a = 10 - 3 \Rightarrow a = 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

(حسین اسفینی)

«۹۴- گزینه»

$$\begin{aligned} & \frac{3x}{-2x+1} + \frac{x-1}{2x+1} - \frac{-2x+1}{-1+4x^2} \\ &= \frac{3x(2x+1)+(x-1)(-2x+1)}{(2x+1)(-2x+1)} + \frac{-2x+1}{1-4x^2} \\ &= \frac{6x^3+3x-6x^2-x+2x-1-2x+1}{1-4x^2} \\ &= \frac{4x^3+4x}{1-4x^2} = \frac{P(x)}{-1+4x^2} \\ &\Rightarrow P(x) = -4x^2 - 4x \Rightarrow \begin{cases} x=2 : P(2) = -4 \times (4) - 4 \times (2) = -24 \\ x=1 : P(1) = -4 - 4 = -8 \end{cases} \\ &\Rightarrow P(2) - P(1) = -24 - (-8) = -16 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های هیری و تابع، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴ و ۶۶ تا ۷۱)

(حسین اسفینی)

«۹۵- گزینه»

روش اول:

$$\begin{aligned} x + \frac{1}{x} = 4 &\xrightarrow{\text{توان ۲}} (x + \frac{1}{x})^2 = 16 \\ &\Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} + 2(x)(\frac{1}{x}) = 16 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = 14 \\ &x^3 + (\frac{1}{x})^3 = (x + \frac{1}{x})(x^2 - x(\frac{1}{x}) + (\frac{1}{x})^2) \\ &= (x + \frac{1}{x})(x^2 + \frac{1}{x^2} - 1) = 4 \times (14) = 56 \end{aligned}$$

روش دوم: با استفاده از اتحاد فرعی $a^3 + b^3 = (a+b)^3 - 3ab(a+b)$ داریم:

$$\begin{aligned} x^3 + (\frac{1}{x})^3 &= (x + \frac{1}{x})^3 - 3(x)(\frac{1}{x})(x + \frac{1}{x}) \\ &= 4^3 - 3 \times (4) = 64 - 12 = 52 \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های هیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کورش دادوی)

«۹۶- گزینه»

حقوق معاون را x در نظر می‌گیریم:

$$\frac{2}{3}x = \text{حقوق معلم}$$

$$\frac{2}{3}x \div 2 = \frac{1}{3}x$$

$$2x + 5 \times \frac{2}{3}x + 2 \times \frac{1}{3}x = 72 \Rightarrow 2x + \frac{10}{3}x + \frac{2}{3}x = 72$$

$$\Rightarrow \frac{6+10+2}{3} \times x = \frac{72}{1} \Rightarrow \frac{18}{3}x = 72$$

$$\Rightarrow 6x = 72 \Rightarrow x = \frac{72}{6} = 12$$

$$\text{میلیون تومان } 4 = \frac{1}{3} \times 12 = \frac{1}{3} \times 12 = \text{حقوق دفتردار} \Rightarrow$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

(فاطمه غویمیان)

«۲» - گزینه «۲»

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{\text{بهاي کالا}}{\text{عمر مفيد}} = \frac{750}{15} = 50 \text{ هزينه استهلاك ساليانه}$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{10}{100} \times 750 = 75 \text{ ميزان کاهش بها}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 750 - 75 = 675 \text{ بهاي جديд کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال} = \frac{675}{15} = \frac{\text{بهاي کالا}}{\text{عمر مفيد}} = \text{هزينه استهلاك ساليانه با احتساب قيمت جديد کالا}$$

$$\text{میلیارد ریال} = 45$$

$$\text{میلیارد ریال} = 135 = 45 \times 3 \text{ مجموع هزينه استهلاك سه سال آخر}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(سارا شریفی)

«۳» - گزینه «۳»

$$\text{مليون ریال} = 8,000 = 320 \times 25 = \text{ارزش ماشین‌آلات تولیدي}$$

$$\text{ارزش ماشین‌آلات تولیدي} = \frac{40}{100} \times \text{ارزش مواد غذائي}$$

$$\text{مليون ریال} = 3,200 = \frac{40}{100} \times 8,000 = \text{ارزش مواد غذائي}$$

$$\text{ارزش ماشین‌آلات تولیدي} + \text{ارزش مواد غذائي} = \frac{3}{2} \times \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{مليون ریال} = 16,800 = \frac{3}{2} \times (8,000 + 3,200) = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{ارزش تولید فرد کشور که در خارج ساکن هستند} = \frac{1}{4} \times \text{ارزش تولید خارجین مقیم کشور}$$

$$\text{مليون ریال} = 20 = \frac{1}{4} \times 80 = \text{ارزش تولید خارجيان مقیم کشور}$$

$$\text{ارزش مواد غذائي} + \text{ارزش ماشین‌آلات تولیدي} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{ارزش تولید خارجيان مقیم کشور} + \text{ارزش خدمات ارائه شده} =$$

$$\text{مليون ریال} = 28,020 = 28,000 + 3,200 + 16,800 + 20 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = \frac{1}{5} \times \text{استهلاك سرمایه ثابت}$$

$$\text{مليون ریال} = 5,604 = \frac{1}{5} \times 28,020 = \text{استهلاك سرمایه ثابت}$$

$$\text{هزينه استهلاك سرمایه ثابت} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{مليون ریال} = 22,416 = 28,020 - 5,604 = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{تولید خالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی سرانه} \times \text{جمعیت کشور}$$

$$\text{ريال} / 2 = \frac{22,416}{30} = 747 \text{ تولید خالص داخلی سرانه}$$

- تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید خارجيان مقیم کشور

$$\text{مليون ریال} = 28,020 - 20 + 80 = 28,020 = \text{تولید ناخالص ملی}$$

- ارزش کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه به کار رفته در تولید ماشین‌آلات و مواد

غذایی در محاسبات تولید کل کشور لحاظ نمی‌شوند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

اقتصاد

«۱۰۱» - گزینه «۱۰۱»

بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:
گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است. به یقین، ملاک «بهترین بودن» این است که انسان با استفاده از منابع و امکانات بتواند سطح بالاتری از رفاه یا بیشترین میزان منافع (مانند تولید) را بدست آورد.

گزینه «۳»: نادرست است. عاملی که هماهنگی و تعادل را در «بازار» ایجاد می‌کند، «قیمت کالا» است.

گزینه «۴»: درست است.

ب) جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند. ج) به کالاهای بادام سرمایه‌ای که در جریان تولید به کار گرفته می‌شود، «سرمایه فیزیکی» می‌گویند. تراکتور برای کشاورز و کامیون برای شرکت‌های حمل و نقل سرمایه فیزیکی است. کالاهای سرمایه‌ای در طول زمان بادام است و خدمات آن‌ها در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد و تولید کننده با آن‌ها ارزش افزوده ایجاد می‌کند.

بررسی قسمت «ج» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: منابع طبیعی (زمین)

گزینه «۲»: منابع طبیعی (زمین)

گزینه «۳»: سرمایه فیزیکی

گزینه «۴»: عوامل انسانی

۵) خطرپذیری $\times$ نوآوری = میزان کارآفرینی در هر کسب و کار
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱، ۸، ۲۶، ۳۴، ۳۵)

«۱۰۲» - گزینه «۱۰۲»

درآمد ملی در برگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارتند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۱)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره‌ها (ردیف ۶)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکتها و مؤسسه‌ها می‌شود.

$$\text{مليارد ریال} = 5493 = \frac{1}{2} (7586 + 3400) \text{ درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{مليارد ریال} = \frac{3}{2} (5493 + 6700) \text{ درآمد صاحبان املاک و مستغلات}$$

$$= 18289 / 5 \text{ مiliard Rial}$$

$$= 7586 + 5493 + 6700 + 2800 + 3400 + 18289 / 5 \text{ درآمد ملی}$$

$$= 44268 / 5 \text{ مiliard Rial}$$

$$\text{ريال} / 25 = \frac{44268500}{80} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کل}} = \text{درآمد سرانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

میلیون ریال $۹۰ = ۵۴ + ۳۶$ هزینه‌های غیرمستقیم سالیانه
مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم سالیانه - درآمد سالیانه = سود ویژه (اقتصادی)
یا
هزینه‌های غیرمستقیم - سود حسابداری = سود ویژه (اقتصادی)
میلیون ریال $۲,۸۶۰ = ۲,۹۵۰ - ۹۰$ سود ویژه (اقتصادی)
(اقتصاد، تولید، صحفه‌های ۲۱ و ۲۹)

۱۰۸- گزینه «۳» (فاطمه هیاتی)
 (الف) در قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی (نقاط F، G و H) کمبود عرضه (مازاد تقاضا) وجود دارد.
 مازاد عرضه (کمبود تقاضا) در قیمت‌های بالاتر از تعادل (نقاط A، B و C) وجود دارد.
 (ب) در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی مازاد عرضه داریم.
 در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی کمبود عرضه داریم.
 (ج) منحنی تقاضا - قیمت (D) نزولی است چون قیمت با مقدار تقاضا رابطه عکس دارد. منحنی عرضه - قیمت (S)، صعودی است چون مقدار عرضه با قیمت رابطه مستقیم دارد.
 (د) نقطه تعادلی محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا است. یعنی نقطه E.
 قیمت تعادلی معادل ۲۰۰ ریال و میزان عرضه و تقاضا با هم برابر بوده و معادل ۵۰۰ کیلو می‌باشد.
(اقتصاد، بازار، صحفه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۰۹- گزینه «۲» (موسی عفتی)
 $\text{نرخ تورم در سال } ۹۶ = \frac{P_{۹۶} - P_{۹۵}}{P_{۹۵}} \times 100$
 $\Rightarrow ۳۰ = \frac{P_{۹۶} - ۱۲۰۰}{1200} \times 100$
 $۳۶۰ = P_{۹۶} - ۱۲۰۰ \Rightarrow P_{۹۶} = ۱۵۶۰$
 $\text{نرخ تورم در سال } ۹۷ = \frac{P_{۹۷} - P_{۹۶}}{P_{۹۶}} \times 100$
 $\Rightarrow ۲۵ = \frac{P_{۹۷} - ۱۵۶۰}{1560} \times 100$
 $۳,۹۰۰ = ۱0P_{۹۷} - ۱۵,۶۰۰ \Rightarrow ۱0P_{۹۷} = ۱۹,۵۰۰$
 $\Rightarrow P_{۹۷} = ۱,۹۵۰$
(اقتصاد، پول، صحفه ۶۰)

۱۱۰- گزینه «۳» (علیرضا رضایی)
 (الف) اطمینانی که مردم به ارزش پول در مبادلات دارند، «پشتوانه پول» به شمار می‌رود. زمانی که پول فلزی (طلاء و نقره) رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره موجود در خود پول بود. پشتوانه پول کاغذی هم پول‌های فلزی و شمشهای طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود؛ اما امروزه پول‌های فلزی، کاغذی، تحریری و الکترونیکی که در دست افراد است، پشتوانه‌ای جز قدرت اقتصادی کشور ندارد.

۱۰۵- گزینه «۲» (سارا شریفی)
 (الف) درست است.
 (ب) نادرست است. اقتصاددان سال معینی را به عنوان سال پایه انتخاب می‌کنند و ارزش تولیدات هر سال را بر حسب قیمت کالاهای خدمات در سال پایه (نه سال جاری) محاسبه می‌کنند؛ بدین ترتیب، اثر تغییرات قیمت در محاسبه تولید کل از بین می‌رود و تغییرات فقط نشان‌دهنده تغییر میزان تولید کالاهای خدمات خواهد بود.

(ج) درست است.
 (د) نادرست است. اگر دستمزد کارکنان دولت ۱۰٪ افزایش یابد و در همان زمان تورم ۰.۸٪ باشد، در واقع قدرت خرید واقعی تنها $۰.۸\% \times ۱۰\% = ۰.۸\%$ افزایش داشته است و یا اگر در همان حالت بانک‌ها به سپرده‌های مردم ۱۲٪ سود اسمی بپردازند، در واقع تنها $۰.۸\% \times ۱۲\% = ۰.۹\%$ سود واقعی داشته‌ایم.
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صحفه‌های ۳۶ تا ۴۶)

۱۰۶- گزینه «۳» (مہسا عفتی)
 (الف) در صورتی که قیمت یک کالا کاهش پیدا کند، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد و مکان هندسی نقطه تقاضا بر روی منحنی به سمت راست حرکت می‌کند.
 (تغییر قیمت کالا باعث حرکت بر روی منحنی تقاضا می‌شود و عواملی مانند تغییر درآمد باعث جابه‌جایی و انتقال منحنی تقاضا می‌شود).
 (ب) چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هر یک از تولیدکنندگان و مصرفکنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی، با عنوان «فترار اقتصادی» شناخته می‌شود.
 (ج) اگر شیب منحنی تقاضا زیاد باشد، یعنی عکس العمل مصرفکننده در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است و بالعکس.

(د) از آن جایی که فعالیت این گروه غیرقانونی است و در محاسبات تولید کل وارد نمی‌شود، لذا افزایش تعداد و یا حجم کار این افراد تأثیری در تولید کل جامعه ندارد.
(اقتصاد، ترکیبی، صحفه‌های ۳۱ تا ۳۳، ۳۴ و ۳۵)

۱۰۷- گزینه «۱» (فاطمه خوییان)
 $\text{درآمد سالیانه} = ۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۱,۶۰۰,۰۰۰ = ۴,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰$
 $\text{میلیون ریال} = ۴,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱,۶۰۰,۰۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰$

$\text{حقوق ماهیانه} = \frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۰۰,۰۰۰$
 $\text{میلیون ریال} = \frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۳ = ۶۰,۰۰۰$
 $\text{میلیون ریال} = ۱۸۰ \times ۳ \times ۵ \times ۱۲ = ۳۶۰,۰۰۰$
 $\text{هزینه مواد اولیه} = \text{هزینه های مستقیم سالیانه} + \text{هزینه های مستقیم سالیانه}$
 $\text{حقوق سالیانه تمامی} = \text{کارمندان} + \text{هزینه استهلاک سالیانه}$
 $\text{هزینه استهلاک سالیانه} = \frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۲۵۰ = ۶۲,۵۰۰$
 $\text{هزینه های مستقیم سالیانه} = \text{درآمد سالیانه} - \text{سود حسابداری سالیانه}$
 $\text{هزینه های مستقیم سالیانه} = ۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۹۵۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰$
 $\text{هزینه های مستقیم سالیانه} = \frac{۴}{۵} \times ۱۲ = ۹,۶۰۰$
 $\text{هزینه های مستقیم سالیانه} = ۳ \times ۱۲ = ۳۶$

۱۱۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

کمبود تقاضا در قیمت $10,000$ ریال (الف)
 مقدار تقاضا در قیمت $10,000$ - مقدار عرضه در قیمت $= 10,000$
 $10,000 = 30 - 0 =$ کمبود تقاضا در قیمت $10,000$ ریال
 کیلو $15 =$ مقدار تقاضای تعادلی
 مقدار تقاضای تعادلی - کمبود تقاضا در قیمت $10,000$ ریال
 $10,000 - 15 = 15 =$
 = مازاد تقاضا در قیمت $6,000$ ریال (ب)

مقدار عرضه در قیمت $6,000$ ریال - مقدار تقاضا در قیمت $6,000$ ریال

$$\text{کیلو } 10 = 20 - 10 =$$

= کمبود تقاضا در قیمت $9,000$ ریال

مقدار تقاضا در قیمت $9,000$ ریال - مقدار عرضه در قیمت $9,000$ ریال

$$\text{کیلو } 20 = 25 - 5 =$$

ج) در سطح قیمت $7,000$ ریال و مقدار 15 کیلو تولیدکننده بیشترین دریافتی را دارد.

$$\text{ریال } 10,500 = 7,000 \times 15$$

د) تنها در سطح قیمت تعادلی فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می‌رود و رفتار تولیدکننده و مصرف کننده همانهنج می‌شود و قیمت اگر بالاتر از قیمت تعادلی باشد، باید کاهش یابد و اگر پایین‌تر باشد باید افزایش یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۸)

ب) وسیله پرداخت‌های آینده: در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده نیز باشد. این وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی از همین نوع است. این نوع پرداخت اغلب مورد قبول مردم است.

ج) بی‌مبالغه و یا سوءاستفاده برخی از صرافان از اعتماد مردم و یا تعداد زیاد انواع رسیدها و صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولتها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات بهنچار چاپ و انتشار اسکناس را بر عهده گیرند.

د) ایجاد چک و استقبال مردم از آن باعث شد که شبکه‌پول در اقتصاد شکل بگیرد.

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۸ تا ۵۵)

۱۱۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

الف) کالاهایی که توسط مصرف کنندگان نهایی خریداری می‌شوند و به مصرف می‌رسند، «کالای مصرفی» نام دارند.

ب) کالاهای تولیدی که برای تأمین نیازهای اولیه مصرف کنندگان مصرف می‌شوند و با تغییر قیمت، مصرف آن تغییر نمی‌کند، «کالای ضروری» نام دارند.

ج) کالاهایی که توسط تولیدکنندگان دیگر برای ادامه فرآیند تولید و تبدیل آن‌ها به کالاهای مختلف دیگر خریداری می‌شوند، «کالای واسطه‌ای» نام دارند.

د) کالاهای مصرفی که خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان، خدمات ارائه شده از سوی آن‌ها در فرآیند تولید و توسط بنگاه‌های تولیدی مورد مصرف قرار می‌گیرد، «کالای سرمایه‌ای» نام دارند.

ه) کالاهای تولیدی که برای تأمین نیازهای کم اهمیت‌تر مصرف کنندگان مصرف می‌شوند، «کالای لوکس» نام دارند.

و) کالاهای مصرفی که خودشان مصرف نمی‌شوند بلکه در طول زمان، خدمات ارائه شده از سوی آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد، «کالای بادوام» نام دارند.

(اقتصاد، اقتصاد پیست، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۱۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً پرداشت می‌کند، بدون این که کاری روی آن انجام دهد؛ مثل صید ماهی در دریاها و رودخانه‌ها. این اقدام را، که موجب مالکیت فرد می‌شود، «حیاتز» می‌نامند.

در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند؛ مثل تولید و تکثیر آبزیان در حوضچه‌های مخصوص. به این نوع از تولید «لحیاء» می‌گویند.

نوع دوم از تولید که «صنعت» نام دارد، از ترکیب و تبدیل مواد حیاتز شده و یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا میادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید؛ مثل تولید لوازم التحریر

نوع سوم تولید، تولید محصولاتی است که محسوس و ملموس نیست و به عبارت امروزین «محصولات نرم» به شمار می‌رود. به این دسته از تولیدات هم، «خدمات» می‌گویند. مانند: فعالیتهای فرهنگی و هنری

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۴)

۱۱۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

$\frac{\text{بهای کالای سرمایه‌ای}}{\text{عمر مفید کالا}} = \text{هزینه استهلاک سالانه}$

$$\frac{160,000,000}{20} = 8,000,000 = \text{ریال}$$

درآمد خالص سالانه بنگاه

$$\text{ریال } 40,000,000 = 32,000,000 =$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(کتاب آبی)

۱۱۹- گزینه «۴»

- (الف) فقط زمانی می‌توان از افزایش نقدینگی صحبت کرد که نرخ رشد آن از نرخ رشد تورم بیشتر شده باشد.
- (ب) اگر حقوق کارمندان ۱۷٪ افزایش یابد و ۱۲٪ در جامعه تورم وجود داشته باشد. $17 - 12 = 5$ (۱۷-۱۲) قدرت خرید واقعی آنان تنها ۵٪ افزایش یافته است.
- (ج) تورم یکی از مشکلات اقتصادی است؛ چرا که باعث کاهش رفاه خانواده‌ها و ضرر پسانداز کنندگان می‌شود و قدرت خرید آنان را می‌کاهد.
- (د) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.
- (۱) اقتصاد، پول، صفحه‌های ۴۸، ۵۷، ۵۹ و ۶۱

(کتاب آبی)

۱۱۷- گزینه «۲»

(الف)

$$\begin{aligned}
 &= \text{میزان افزایش قیمت (تورم)} \text{ در یک سال} \\
 &\text{تولید کل به قیمت ثابت در همان سال} - \text{تولید کل به قیمت جاری در همان سال} \\
 &= \text{میزان افزایش قیمت (تورم)} \text{ در سال دوم} \\
 &\text{تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم} - \text{تولید کل به قیمت جاری در سال دوم} \\
 &= ۲۴۷ - ۵۸۳ = ۵۸۳ \\
 &\text{تولید کل به قیمت جاری در سال دوم} \\
 &= ۵۸۳ + ۲۴۷ = ۸۰۷۷ \\
 &= \text{میزان افزایش قیمت (تورم)} \text{ در سال سوم} \\
 &\text{تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم} - \text{تولید کل به قیمت جاری در سال سوم} \\
 &= ۱۶۳ - ۷۸۰ = ۷۸۰ \\
 &\text{تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم} \\
 &= ۷۸۰ - ۱۶۳ = ۶۱۶۹ \\
 &= \text{هزار میلیارد ریال} \\
 \end{aligned}$$

(ب)

(کتاب آبی)

۱۲۰- گزینه «۴»

$$\frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} \times 100 = \text{تورم}$$

$$\frac{18000 - 15000}{15000} \times 100 = \% 20 = \text{درصد تورم}$$

تشريح سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: گاهی علت تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه است. این فزونی تقاضا بر عرضه به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.
- گزینه «۲»: اگر افزایش پول در جامعه با افزایش تولید هماهنگ نباشد، می‌تواند سبب تورم شود.
- گزینه «۳»: کاهش نرخ تورم به معنای کاهش سطح عمومی قیمت‌ها نیست. کاهش تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌های است و قیمت‌ها همچنان با شتابی کمتر از قبل، افزایش خواهد داشت.
- (۱) اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰

افزایش مقدار تولید در یک سال

$$\begin{aligned}
 &\text{تولید کل به قیمت ثابت در سال پایه} - \text{تولید کل به قیمت ثابت در سال مورد نظر} \\
 &= ۵۸۳ - ۴۲۹ = ۱۵۴ \\
 &= \text{افزایش مقدار تولید در سال دوم هزار میلیارد ریال} \\
 &= ۶۱۶۹ - ۴۲۹ = ۱۸۷۹ \\
 &= \text{(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)}
 \end{aligned}$$

۱۱۸- گزینه «۳»

(الف)

(کتاب آبی)

مرحله	کالا	قیمت (به تومان)	ارزش افزوده (به تومان)
۱	شمش	۷۰۰۰	۷۰۰۰
۲	مفتول	۷۷۰۰	۷۰۰
۳	سیم برق	۸۲۰۰	۵۰۰

تومان ۷۰۰۰ = ارزش محصول در مرحله اول - ارزش افزوده محصول در مرحله اول

=

= ارزش افزوده محصول در هر مرحله

ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله

تومان ۷۰۰ = ۷۷۰ - ۷۰۰ = ارزش افزوده محصول در مرحله دوم

جمع ارزش افزوده تمامی مراحل = ارزش محصول در مرحله آخر

ارزش محصول در مرحله آخر

تومان ۸۲۰ = ۸۰۰ + ۷۰۰ + ۵۰۰ = ۸۲۰۰

ب) در «روش هزینه‌ای» کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها

جریان می‌یابد، محاسبه می‌شود.

در «روش درآمدی» کل پولی که از طرف بنگاه‌ها به سمت خانوارها جریان

می‌یابد محاسبه می‌شود.

ج) اقتصاددانان برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را برای محاسبه به

کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

(۱) اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶

(اعتمد نوری نیا)

۱۲۱- گزینه «۳»

- شاعران دوره بیداری تخلیات سرایندگان پیشین را در نظر داشتند و گاه تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع نوآوری‌هایی در عرصه تخلیل پدید آوردن نموده این تخلیلات را در پاره‌ای از اشعار میرزا کاظمی می‌توان دید.
- (۱) علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۳

(فرهاد علی‌نژاد)

۱۲۲- گزینه «۱»

تشريح سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۲»: نثر فارسی در کنار گذاشتن ویژگی‌های نثر مصنوع و فنی و گزارشی و ساده‌شدن، پیشتر از شعر بود.
- گزینه «۳»: از میان عناصر فکری مشروطه، مضمون قانون و قانون‌مداری بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان محسوب می‌شد.
- گزینه «۴»: سبک بازگشت تغییر و تحول چندانی در شیوه‌ها و ویژگی‌های سخن به وجود نیاورد، بلکه بازگشتی به دوره‌های خراسانی و عراقی بود.
- (۱) علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲، ۴۳ و ۴۵

(کاظم کاظمی)

در بیت گزینه «۱» بر خودشناسی تأکید شده است و با وجود کلمه «وطن» در بیت به مفهوم وطن دوستی، به عنوان یکی از درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری اشاره نشده است.

دروزه‌مایه‌های سایر ابیات:

گزینه «۲»: تأکید بر قانون گرایی

گزینه «۳»: وطن دوستی یا میهن‌پرستی و علاقه به سرزمین آبا و اجدادی
گزینه «۴»: آزادی خواهی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۴)

۱۳۰ - گزینه «۱»

(فرهاد علی نژاد)

بیت گزینه «۲» از غزلی سروده محمد تقی بهار انتخاب شده است.

تشرییم ابیات سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرخی بزدی

گزینه «۳»: عارف قزوینی

گزینه «۴»: عارف قزوینی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۵ و ۴۷)

علوم و فنون ادبی (۱)

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

۱۳۱ - گزینه «۲»

(فرهاد علی نژاد)

۱۲۴ - گزینه «۳»

مواد «الف» و «ج» درباره فارسی میانه و موارد «ب» و «د» درباره فارسی
باستان هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۶)

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

۱۳۲ - گزینه «۲»

(فرهاد علی نژاد)

۱۲۵ - گزینه «۳»

فارسی نو، برخی از صدای زبان عربی را کنار گذاشت.
زبان پهلوی، در دوره ساسانیان رواج داشت.
شعار اندکی از زبان پهلوی باقی مانده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه ۴۰)

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

۱۳۳ - گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

۱۲۶ - گزینه «۴»

بیت گزینه «۳» در حوزه ادبیات تعلیمی سروده شده است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

(اعظم نوری‌نیا)

(ممید مرثی)

۱۳۴ - گزینه «۴»

در بیت گزینه «۴» سادگی زبان و توجه به زبان کوچه و بازار وجود دارد که

در ابیات گزینه‌های دیگر دیده نمی‌شود.
(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۴۲)

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لغتی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(مسنون فردابی-شیراز)

۱۳۵ - گزینه «۱»

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

واژه‌های دو مصراع دو به دو، علاوه بر هموزن بودن در واژ یا
واژه‌ای پایانی اشتراک داشته و بنابراین سمع متوازی دارند. همین عامل،
دلیل پیدایش آرایه ترجیح در این بیت است. ابیات سایر گزینه‌ها فقط موازن
دارند و نه ترجیح.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لغتی، صفحه ۷۴)

(کتاب آین)

۱۲۹ - گزینه «۳»

مفهوم بیت گزینه «۳» نکوهش حرص و آز است که از درون‌مایه‌های شعر
عصر مشروطه به شمار نمی‌رود.

در ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» درون‌مایه‌های «دفاع از حقوق زن»، «دعوت
به بیداری» و «وطن» مشهود است که از ویژگی‌های فکری شعر عصر
مشروطه به حساب می‌آید.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۴۴)

(ولی برجهی - ابهر)
 «لَمَا»: هنگامی که / «الأسماك المضيئة»: (موصوف و صفت معروفه) ماهی‌های نورانی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَبِي»: پدرم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ظلام»: تاریکی (رد گزینه‌های ۲) / «تحوّل»: (مضارع معلوم) تبدیل می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
 (عربی (۱)، ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)
۱۴۳- گزینه «۴»
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: ترجمة صحیح: اختراع دینامیت به بشر در زمینه آبادانی و ساخت و ساز کم کرد!
 گزینه «۲»: ترجمة صحیح: اختراعات جدید زندگی روزانه ما را آسان می‌کنند!
 گزینه «۳»: ترجمة صحیح: آزمایشگاهی که پدرم در کودکی من برپا کرده بود، منفجر شدا
 (عربی (۳)، ترجمه)

(رضا معصومی)
۱۴۴- گزینه «۱»
 «آیا»: أ، هل / «می‌ترسی»: تحفاف / «مردم»: الناس (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بعد از مرگت»: بعد موتک (رد گزینه ۲) / «تو را یاد کنند»: یذکر (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «به بدی»: بالستوه (رد سایر گزینه‌ها)
 (عربی (۱)، ترجمه)

(محمدعلی کاظمی نصرآبادی-کاشان)
۱۴۵- گزینه «۲»
 شکل صحیح «المصائب» به صورت «المصائب» است. همچنین «تحمّلتها» فعل ماضی از باب «تفعل» است و باید به صورت «تحمّلتها» نوشته شود.
 (عربی (۳)، فضیله هرگات)

(سید محمدعلی مرتضوی)
۱۴۶- گزینه «۱»
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۲»: «مبني» نادرست است. «العامة» جزء هیچ کدام از انواع اسم‌های مبني نیست و معرب محسوب می‌شود.
 گزینه «۳»: « مصدره علی وزن: انفعال، متعد» نادرست است. این فعل بر وزن «تفعل» و از باب افعال است. «ینتفع: بهره می‌برند» متعدد نیست.
 گزینه «۴»: «فاعل: ضمير «ها» نادرست است. فاعل آن «الدولة» و مفعول آن، ضمير «ها» است.
 (عربی (۳)، تعلیل صرفی و اعراب)

(مرتضی کاظم شیرودی)
۱۴۷- گزینه «۱»
 ترجمة صورت سوال: «خوب نیست که دو شخص آن را با هم استفاده کنند به جز...!»؛ دونفر با هم می‌توانند از خمیردندان استفاده کنند، اما مساوک، حوله و لباس (در سایر گزینه‌ها) نمی‌توانند با هم استفاده شوند.
 (عربی (۳)، مفهوم و واژگان)

(سید علیرضا احمدی)
۱۳۶- گزینه «۴»
 بیت فاقد موازنی است و کلمات «آنم» و «فسانم» سجع داشته و واژه «اندیشه» نیز در مصراع اول و دوم تکرار شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: فاقد موازنی، سجع و تکرار.
 گزینه «۲»: فاقد موازنی و تکرار / سجع در کلمات «میکده» و «شده»
 گزینه «۳»: موازنی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لغظی، ترکیبی)
۱۳۷- گزینه «۳»
 هجای نهم در مصراع اول کوتاه، اما در مصراع دوم بلند است.

او	۵	ر	در	ک	ما	ن	ب	دل	یک
-	U	U	-	U	-	U	U	-	-
مد	تا	ر	حی	ل	خا	ن	ر	چه	بُر
-	U	-	U	-	U	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)
۱۳۸- گزینه «۳»
 مطابق نظم هجاهای دو مصراع مقابله یکدیگر، در مصراع دوم کلمه‌ای با نظم هجایی «—U—» (آزار) و در مصراع سوم کلمه‌ای با نظم هجایی «—U—» (سخن) مورد نیاز است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)
۱۳۹- گزینه «۴»
 هجای کوتاه: ۶ هجای کوتاه
تشریح سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: —U—U—UU—U—UU—: ۴ هجای کوتاه
 گزینه «۳»: —U—U—U—U—U—U—U—: ۵ هجای کوتاه
 گزینه «۴»: —U—U—U—U—U—U—: ۴ هجای کوتاه
 (علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(ممسن اصفری)
۱۴۰- گزینه «۲»
 مفهوم دو بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲» توصیه به اعتدال در خرج کردن است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۲)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

(سید محمدعلی مرتضوی)
۱۴۱- گزینه «۲»
 «الیوم»: امروز، امروز / «يتعلم الطالب»: دانش‌آموزان می‌آموزند (رد گزینه ۳) / «دروسهم» درس‌های خود (رد گزینه ۴) / «عبر الإنترنت»: از طریق اینترنت (رد گزینه ۱) / «هي تجربة جديدة»: آن تجربه جدیدی است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لم يكن أحد يتصرّه»: کسی تصوّر را نمی‌کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
 (عربی (۱)، ترجمه)

(میلاد باغ‌شیفی)

میرزا حسین خان سپهسالار، یکی از صدراعظم‌های عهد ناصری، نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ، اخذ تمدن اروپایی و ترغیب وی به دادن امتیازهای فراوان به انگلیس و روس تزاری داشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۳۶)

«۱۵۳- گزینه ۱»

(میلاد باغ‌شیفی)

شاهان قاجار فاقد ابزارهای لازم مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفة‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

«۱۵۴- گزینه ۳»

(میلاد باغ‌شیفی)

ناصرالدین شاه امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفة‌ای با عنوان بریگاد قرقاز را به روسیه واگذار کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۳۰)

«۱۵۵- گزینه ۲»

(ملیمه گربه)

در پایان دور اول جنگ‌های میان ایران و روسیه، معاهده گلستان و در پایان دور دوم، قرارداد ترکمنچای میان دو کشور به امضای رسید. ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر محروم شد و در معاهده ترکمنچای نیز متعهد به پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به روسیه گردید.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

«۱۵۶- گزینه ۳»

(ملیمه گربه)

انگلستان با تحمل معاهده پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۴۴)

«۱۵۷- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

در دوران سلطنت ناصرالدین شاه، انگلیسی‌ها در رقابتی تنگاتنگ با روس‌ها، موفق به گرفتن امتیازات اقتصادی متعددی از ایران شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۴۴)

«۱۵۸- گزینه ۴»

(میلاد هوشیار)

نایابشون که به دلیل جزیره‌ای بودن انگلستان و برخورداری این کشور از نیروی دریایی قدرتمند، توان رویارویی مستقیم با آن را نداشت، تصمیم گرفت رقیب خود را با هجوم به مستعمراتش از پای درآورد. از این‌رو، نخست مصر را تصرف کرد و سپس در صدد حمله به هندوستان برآمد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۴۵)

«۱۵۹- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

در زمان فتحعلی شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان دو کشور ایران و عثمانی بروز کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۴۶)

«۱۶۰- گزینه ۳»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

در گزینه «۱»، «عمال»: مضاف برای «القریة» و موصوف برای «المجتون» است.

«۱۴۸- گزینه ۱»

گزینه «۲»: «عمال» فقط مضاف است. («مجدون» نقش خبر را دارد.)

گزینه «۳»: «عمال» نه موصوف است، نه مضاف.

گزینه «۴»: «عمال» فقط موصوف است.

(عربی (۱)، انواع بملات)

«۱۴۹- گزینه ۳»

در گزینه «۳»، «وصف» فعل متعدّی و «يعيش» فعل لازم است.

تشخیص سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعل لازم نداریم. هر دو فعل، متعدّی هستند.

گزینه «۲»: فعل لازم نداریم. هر دو فعل، متعدّی هستند.

گزینه «۴»: فعل متعدّی نداریم. «اجتهد» فعل لازم است و فعل «أصبح» (از افعال ناقصه) معمولاً در دسته‌بندی افعال لازم و متعدّی جای نمی‌گیرد.

(عربی (۳)، انواع بملات)

«۱۵۰- گزینه ۴»

در گزینه «۲»، «قرى» فعل مجھول است و مفعول ندارد. فعل «استمعوا:

گوش فرادهید» هم مفعولی ندارد.

تشخیص سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «گفت من می‌دانم آن چه را نمی‌دانید!؛ آن چه (ما) مفعول است.

گزینه «۳»: «و آن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد!؛ آن (ضمیر «ه») مفعول است.

گزینه «۴»: «تجسس نکید و بعضی از شما غیبت بعضی دیگر را ننکید!؛ بعضی دیگر («بعضاً») مفعول است.

(عربی (۳)، انواع بملات)

تاریخ (۳)

(علی محمد کرمی)

«۱۵۱- گزینه ۲»

آقامحمدخان نخست نواحی شمالی و مرکزی ایران را تصرف کرد و تهران را پایتخت خود قرار داد، سپس با غله بر لطفعلی خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در سال ۱۲۱۰ ق در تهران تاج گذاری کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

(علی محمد کرمی)

«۱۵۲- گزینه ۲»

محمدمیرزا پس از مرگ فتحعلی شاه با تدبیر میرزا ابوالقاسم خان قائم مقام فراهانی و سرکوب چند تن از عموهای و برادران خود، که مدعاوی سلطنت بودند، به تخت پادشاهی نشست.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون پرید و معاصر، صفحه ۴۵)

(فاطمه سقایی)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی برای محرومیت‌زدایی از مناطق روستایی به این مناطق توجه ویژه‌ای شد. جهادسازندگی برای رسیدن به اهدافی چون رسیدگی به مناطق محروم فعالیت‌های زیادی در روستاهای انجام داد که آن جمله می‌توان به ایجاد شبکه‌های آب آشامیدنی و برق، خدمات بهداشتی، آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای به روستائیان، ایجاد و توسعه راه‌های روستایی و لایروبی و نگهداری قنات‌ها اشاره کرد.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۳)

۱۶۷- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور (وابسته به وزارت کشور) وظيفة هماهنگی و پشتیبانی مالی، فنی و علمی از شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را بر عهده دارد و هم‌زمان بر اجرای طرح‌های عمرانی و خدمات شهری و روستایی نظارت می‌کند.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۵)

۱۶۸- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

آمایش سرزمین عبارت است از سامان‌دادن و نظم‌بخشیدن به فضاهای جغرافیایی و توزیع متوازن، متعادل و منطقی جمعیت، فعالیت‌ها و امکانات در سطح سرزمین.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۶)

۱۶۹- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

از ویژگی‌های عمدۀ آمایش سرزمین توجه به عدالت در توسعه که به معنای جلوگیری از توسعه نامساوی و تمرکز ثروت و سرمایه در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر است.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۶)

۱۷۰- گزینه «۴»

(علی محمد کریمی)

با گسترش تاریخ‌نویسی سلسله‌ای در میان سلسله‌های محلی، این نوع تاریخ‌نویسی با تاریخ‌نویسی محلی پیوستگی یافت.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۶)

۱۷۱- گزینه «۳»

(علی محمد کریمی)

مکه که بر سر راه یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی به شمار می‌رفت و سران قریش از طریق تجارت با شام و دیگر سرزمین‌های اطراف شبه جزیره عربستان، سود سرشاری کسب می‌کردند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرگز تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۲)

۱۷۲- گزینه «۴»

(محمدعلی فطیبیان بایگانی)

چنین برآورد شده است که ۶۳ درصد فقر جهان مربوط به نواحی روستایی است.

ایجاد فرصت‌های شغلی و تمایل به سرمایه‌گذاری در نواحی شهری بیشتر از نواحی روستایی است. بین درآمد شهرنشینان و روستانشینان شکاف و نابرابری زیادی وجود دارد. فقر روستایی عبارت است از فقر اقتصادی و فقر دسترسی به خدمات و امکانات.

با این‌همه، نمی‌توان گفت همه شهرنشینان در جهان سطح زندگی بالایی دارند یا همه روستائیان در فقر به سر می‌برند.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۳)

جغایا (۳)

۱۶۱- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

بین نواحی شهری و روستایی علاوه بر نابرابری‌های اقتصادی، نابرابری‌های رفاهی نیز وجود دارد. وضعیت دسترسی فقیران روستایی به آموزش، بهداشت و درمان و مسکن بدتر از فقیران شهری است.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۳)

۱۶۲- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

یکپارچه‌بودن و قطعه‌قطعه‌بودن زمین‌های کشاورزی از مشکلات کشاورزی در نواحی روستایی است.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۳)

۱۶۳- گزینه «۴»

(محمدعلی فطیبیان بایگانی)

تحقیق روستای پایدار سه رکن دارد: فعال کردن اقتصاد روستا؛ خدمات فرهنگی و اجتماعی؛ حفظ محیط‌زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن.

در گذشته، توسعه کشاورزی مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شد اما امروزه توسعه روستایی صرفاً به توسعه کشاورزی محدود نمی‌شود و به همه جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی و محیط‌زیستی به طور هماهنگ اهمیت داده می‌شود.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۳)

۱۶۴- گزینه «۱»

(علی‌رضای رضایی)

اصلاحات ارضی در برخی کشورها موفق بوده و به اهداف خود رسیده و در برخی کشورها مشکلات جدیدی پدید آورده است.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱ و ۳۲)

۱۶۵- گزینه «۲»

(علی‌رضای رضایی)

گسترش انقلاب سبز و استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی در برخی نواحی روستایی موجب گسترش بیکاری شده است.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۲)

۱۶۶- گزینه «۳»

(علی‌رضای رضایی)

گسترش انقلاب سبز و استفاده از ماشین‌آلات و فناوری در کشاورزی در برخی نواحی روستایی موجب گسترش بیکاری شده است.

(پفراغیا (۳)، پفراغیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۳۲)

(ملیمه گربه)

یعقوب لیث صفاری (صفاریان) و مردادیج زیاری (زیاریان) از جمله کسانی بودند که در صدد لشکرکشی به بغداد و نابودی خلافت عباسی برآمدند؛ هرچند که این حرکت‌ها موفقیت‌آمیز نبود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۳)

«۱۷۸- گزینه ۴»

(علی محمد کریمی)

عبدالله بن ابی که پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر اظهار مسلمانی کرد، نقش زیادی در فتنه‌ها و کارشکنی‌ها علیه اسلام و پیامبر (ص) داشت. از جمله یهودیان بنی‌نضیر را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد و در غزوه‌های احد و تبوک به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

«۱۷۳- گزینه ۲»

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۱۳۸)

(میلاد هوشیار)

«۱۷۹- گزینه ۴»

(میلاد هوشیار)

خواجه نظام‌الملک توسي در تلاش بود که با تقویت حکومت مرکزی از طریق تقویت و توسعه نظام اداری مدنظر خود که مبنی بر میراث اداری کهن ایرانی بود، ضمن ایجاد ثبات و استمرار، با نیروی سرکش امیران و نظامیان سلجوقی که به سنت‌های قبیله‌ای خود همچنان وفادار بودند، مقابله کند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

(میلاد هوشیار)

«۱۸۰- گزینه ۱»

(میلاد باغ‌شیفی)

در پرتو تلاش‌های رشید الدین فضل الله همدانی، وزیر کاردان ایلخانان، اصلاحات گسترده‌ای در عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و حقوقی انجام گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

جغرافیا (۲)

(فاطمه سقایی)

«۱۸۱- گزینه ۱»

(ملیمه گربه)

جغرافی دانان از گذشته سطح زمین را به واحدهای جغرافیایی که در آن‌ها پدیده‌ها با هم همگونی و وحدت دارند تقسیم و مطالعه کرده‌اند. این تقسیم‌ها برای شناخت بهتر و آسان‌تر مکان‌های مختلف و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره این مکان‌ها صورت می‌گیرد تا بتوان برای آن‌ها به طور صحیح برنامه‌ریزی کرد.

(جغرافیا (۲)، تاهیه پیست؛، صفحه ۳)

(فاطمه سقایی)

«۱۸۲- گزینه ۴»

(ملیمه گربه)

فشار هوا در یک مکان، متغیر است و کم یا زیاد می‌شود. هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد.

(جغرافیا (۳)، نوافع طبیعی، صفحه ۲۳)

«۱۷۵- گزینه ۴»

مهتمرین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و تبدیل خلافت دینی به سلطنت بود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۶)

«۱۷۶- گزینه ۲»

عباسیان در مواجهه با خلفای فاطمی کوشیدند با استفاده از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحдан خود، با خلافت فاطمی مقابله کنند. خلافت عباسی همچنین به تبلیغات گسترده‌ای علیه فاطمیان اقدام کرد و به ترفندهای گوناگونی متول شد که نشان دهد نسب خلفای فاطمی جعلی است و آنان از نسل علی (ع) و فاطمه (س) نیستند.

توجه داشته باشید که عبارات گزینه‌های «۳» و «۴» از جمله اقدامات فاطمیان علیه عباسیان می‌باشد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، هرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۶)

«۱۷۷- گزینه ۱»

پس از به تخت نشستن بزدگرد سوم ساسانی، امور کشور کمی سامان یافت و سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ جسر (پل) بیشتر متصروفات آنان را پس گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۱)

(علیرضا رضایی)

شرکت‌های چندملیتی شرکت‌هایی هستند که بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند.

(پفراغیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۹۲)

«۱۸۹- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

بر اساس نظریه مرکز و پیرامون، مرکز، پیرامون را استثمار می‌کند و بر آن سیطره اقتصادی دارد. مرکز، نیروی کار ارزان قیمت، مواد اولیه و ... از پیرامون می‌گیرد و کالاهای مصرفی کارخانه‌ی به آن برمی‌گرداند.

(پفراغیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۱۰۶)

(علیرضا رضایی)

«۱۸۳- گزینه ۱»

الف) فرسایش تراکمی

ب) فرسایش کاوشی

ج) فرسایش تراکمی

(پفراغیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵)

«۱۹۰- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

بر اساس نظریه مرکز و پیرامون، مرکز، پیرامون را استثمار می‌کند و بر آن سیطره اقتصادی دارد. مرکز، نیروی کار ارزان قیمت، مواد اولیه و ... از پیرامون می‌گیرد و کالاهای مصرفی کارخانه‌ی به آن برمی‌گرداند.

(پفراغیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۱۰۶)

«۱۸۴- گزینه ۳»

تنوع زیستی سواحل در اثر تمرکز زیاد جمعیت در سواحل و فعالیت‌های انسانی در معرض خطر قرار گرفته و از راهکارهای حفاظت از این نواحی، انتقال ماسه از نواحی دیگر به ساحل و ایجاد تپه‌های ماسه‌ای مصنوعی است.

(پفراغیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۶۱)

جامعه‌شناسی (۳)

(مبیناسادات تاپیک)

«۱۹۱- گزینه ۴»

منظور از تبیین: بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال یک پدیده

در تبیین، پدیده‌هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می‌رسیدند در ارتباط با یکدیگر قرار می‌گیرند. میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شده‌اند، روابط جدیدی طرح می‌شود.

پیامد موقوفیت دانشمندان علوم طبیعی: برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌های طبیعی

هدف در جامعه‌شناسی تبیینی: پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۷)

(مبیناسادات تاپیک)

«۱۹۲- گزینه ۳»

- اگر جامعه را همچون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاورده انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم، با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود.

- یکسان داشتن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تنقیل می‌دهد در حالی که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هast و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۹)

(ازینا بدیعی)

«۱۹۳- گزینه ۴»

- در اوایل قرن نوزدهم میلادی با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

- جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش علوم است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۹ و ۳۰)

(علیرضا رضایی)

«۱۸۵- گزینه ۳»

خانواده زبانی هندواروپایی بزرگ‌ترین و گستردگترین گروه زبانی دنیاست که در چندین قاره گستردگ شده است.

ایران، اسپانیا، روسیه و هند از خانواده زبانی هندواروپایی، عربستان از خانواده آفریقاًسیایی و چین از خانواده چینی‌تیقی هستند.

(پفراغیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

(فاطمه سقایی)

«۱۸۶- گزینه ۴»

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری وسائل و ابزار شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

(پفراغیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۷۹)

(علیرضا رضایی)

«۱۸۷- گزینه ۳»

فعالیت‌های نوع سوم به فعالیت‌هایی گفته می‌شود که در فرایند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قضایی، خرید و فروش، تجارت و مانند آن.

(پفراغیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۸۶)

(علیرضا رضایی)

«۱۸۸- گزینه ۴»

- ذرت به طور وسیعی در اغلب نواحی دنیا کشت می‌شود. ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می‌کند.

- بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی، کشت می‌شود.

- فیلیپین و پاکستان با به کاربردن روش‌های علمی (انقلاب سیز) در تولید برنج به خود کفایی رسیده‌اند.

(پفراغیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

(آریتا بیدقی)

۱۹۹- گزینه «۲»

انسان‌ها قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. برای مثال می‌توانند در مقابل یک قانون، ایستاده و جلوی اجرای آن را بگیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۵)

(آریتا بیدقی)

۱۹۴- گزینه «۳»

توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد: روش تجربی (تبیینی) مقاومت مردم مسلمان آمری در برابر داعش: عدم پیروی (فرا رفت) از نظم موجود

اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین نژاد برتر: سقوط ارزش‌ها

(آریتا بیدقی)

۲۰۰- گزینه «۳»

کنش اجتماعی: علت پدید آمدن پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان به روز بودن: معنای فضای مجازی
حالی ماندن شهر متروکه: پیامد ناتوانی رویکرد تبیینی در بررسی کنش انسان

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۳۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳، ۳۷ و ۳۸)

جامعه‌شناسی (۱)

(محمد ابراهیم سلیمانی)

۲۰۱- گزینه «۲»

دگرگونی جهان اجتماعی: هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود.
تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد: متفکران اجتماعی به وجود آمدن پدیده‌های اجتماعی از طریق کنش اجتماعی را برونوی‌سازی و تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش اجتماعی آن‌ها را درونی‌سازی می‌نمند.
آگاهی از حقوق و تکاليف در جهان اجتماعی: اعضا تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود از حقوق و تکاليف آن، آگاهی دارند. بنابراین جهان اجتماعی و نظام آن تکوینی نیست بلکه اعتباری است.

(جامعه‌شناسی (۱)، بیان اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۷)

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۷)

۱۹۵- گزینه «۲»

تأکید افراطی بر نظم اجتماعی، به تدریج سبب می‌شود که افراد بدون این که بدانند این نظم برای تحقق چه اهداف و آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرف‌آآن را رعایت کنند.

(آریتا بیدقی)

۱۹۶- گزینه «۱»

پیشرفت‌های چشمگیر غرب در صنعت و فضا، به فraigیرتر شدن فجایع انسانی و زیستمحیطی منجر شده است (د) ← اخلاق‌گریزی همراهی هم‌لانه (ج) ← به معنای تأیید کنشگران نیست رویکرد تبیینی (ب) ← آن‌چه را در درون انسان می‌گذرد، نادیده می‌گیرد. آگاهی و معناداری را مهمترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند (الف) ← نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۰)

(آریتا بیدقی)

۱۹۷- گزینه «۳»

عبارت اول درست است.

عبارت دوم نادرست ← توجه به تفسیر کاربران از موقعیت خاص خود ← در نظر گرفتن معناست و نگاه کردن به مسائل آنان از منظر خودشان همراهی هم‌لانه است که به معنا و تفسیر پدیده‌های اجتماعی و مسائل زندگی از سوی افراد توجه دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

(آریتا بیدقی)

۱۹۸- گزینه «۴»

تشریح عبارت نادرست:

هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری، پیامد تأکید بر آگاهی و معناداری و سایر ویژگی‌های کنش مانند اراده و ارزش برخاسته از آگاهی و تابع آن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۵، ۳۷، ۳۸ و ۴۰)

(محمد ابراهیم سلیمانی)

۲۰۲- گزینه «۱»

تحولات هویتی: اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پاپشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سراپت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.

عدم تداوم و گسترش یک فرهنگ: جهان اجتماعی خودباخته به روش تقليدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد بنابراین نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم بخشد یا گسترش دهد و نمی‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت آن شده است ملحق شود.

هویت تاریخی در جهان اجتماعی: در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش نکنند آن جهان اجتماعی دارای هویت تاریخی است و اگر واقعیت‌ها و آرمان‌های آن مطابق حق باشند دارای هویت حقیقی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، بیان اجتماعی، صفحه‌های ۹۱، ۸۹ و ۸۷)

(آریتا بیدقی)

«۲۰۶- گزینه «۳»

(محمدابراهیم سلیمانی)

جامعه‌پذیری: انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر (د)
چگونگی شکل‌گیری هویت اجتماعی و تداوم آن: بازتولید هویت اجتماعی
(الف)

اقناع: روشی برای درونی شدن فرهنگ در افراد (ج)

کژروی اجتماعی: کنش‌هایی برخلاف لایه‌های بنیادین و سطحی جامعه (ب)
(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

(آریتا بیدقی)

«۲۰۷- گزینه «۱»

(محمدابراهیم سلیمانی)

«۲۰۳- گزینه «۳»

جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد. انسان در قبال فرهنگی
که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده
نیست؛ بلکه کنشگری فعل و تأثیرگذار است.

جهان‌های اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش‌های کلان خود متنوع‌اند.
هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم اینک در دیگر
نقاط دنیا وجود دارند یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان
خود را با آن مقایسه می‌کنیم به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.
(جامعه‌شناسی (ا)، هوان اجتماعی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

(آریتا بیدقی)

«۲۰۷- گزینه «۱»

(محمدابراهیم سلیمانی)

«۲۰۴- گزینه «۴»

به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و
مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود
«جامعه‌پذیری» می‌گویند.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با
انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.
هر جهان اجتماعی که روش‌های مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد
در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد بازتولیدش با مشکل مواجه
می‌شود و دوام و بقای آن تهدید می‌شود.
(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

(آریتا بیدقی)

«۲۰۸- گزینه «۳»

(محمدابراهیم سلیمانی)

جامعه سرمایه‌داری، تحرک اجتماعی صعودی را برای کسانی که منابع ثروت
را در اختیار دارند، امکان‌پذیر می‌کند.

جامعه آپارتايد صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی را
فرآهم می‌آورد.

جامعه سکولار، تحرک اجتماعی را در محدوده ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی
به رسمیت می‌شناسد.

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه ۷۷)

(مبینا سادات تاپیک)

«۲۰۹- گزینه «۲»

(محمدابراهیم سلیمانی)

«۲۰۵- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تقسیم‌بندی پدیده‌های اجتماعی به خرد و کلان، میزان
اثرگذاری یا اثرپذیری پدیده‌های اجتماعی در جامعه را نمایان می‌سازد.

گزینه «۲»: لایه‌های سطحی جامعه تحت شرایطی خاص، می‌توانند موجب
تحول و تغییر بنیادین در جهان اجتماعی شوند. هنجرها و نمادها بر حسب
شرایط در زمینه‌های مختلف، قابل تغییرند و تغییر برخی از آن‌ها تا زمانی
که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین
جهان اجتماعی نمی‌شود.

گزینه «۳»: هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد
را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیر قابل قبول را طرد می‌کند.

گزینه «۴»: در جهان اجتماعی، بعد ذهنی پدیده‌ها اهمیت بسیار زیادی
دارد.

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(آریتا بیدقی)

«۲۱۰- گزینه «۳»

(محمدابراهیم سلیمانی)

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترش‌تر از هویت اجتماعی افراد
است و هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل
می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (ا)، هویت، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(کیمیا طهماسبی)

این شخص معنای دوم اتفاق را قبول دارد یعنی اصل سنتیت را انکار می کند بنابراین معتقد است هر چیزی می تواند منشأ هر چیزی باشد.

تشریح گزینه های نادرست:

گزینه «۲»: این گزینه به اصل وجود بخشی علت به معلوم اشاره دارد که به طور قطعی نمی توان گفت شخص توصیف شده در صورت سؤال آن را قبول دارد یا نه.

گزینه «۳»: این گزینه به اتفاق در معنای سوم اشاره دارد که بر اساس آن، دسته ای از فیلسفه ای که به خداوند و علت نخستین برای جهان معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می کنند و حتی وجود فرایندهای تکاملی در جهان را امری اتفاقی به حساب می آورند که از پیش تعیین شده نبوده است.

گزینه «۴»: معنای دوم اتفاق از نظر بسیاری از فلاسفه، از جمله ابن سینا و ملاصدرا و علامه طباطبایی و برخی فیلسفه ای اروپایی، امکان پذیر نیست.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۵)

(مهدی پیرهسینلو)

۲۱۷- گزینه «۳»

این رباعی خیام که به پرسش از چراجی مرگ و زوال بدن انسان می پردازد، حاوی تردید در هدف دار بودن و غایتمندی جهان است و با معنای سوم اتفاق تناسب بیشتری دارد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۵)

(فرهاد قاسمی نژاد)

۲۱۸- گزینه «۱»

معنای اول و دوم اتفاق طرفدار چندانی ندارد، اما معنای سوم اتفاق فلاسفه را به دو گروه تقسیم کرده است: فلاسفه ای که به علت نخستین معتقدند و فلاسفه ای که به علت نخستین برای جهان معتقد نیستند.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۴ تا ۲۶)

(فرهاد قاسمی نژاد)

۲۱۹- گزینه «۱»

اگر فردی اصل سنتیت علت و معلوم را انکار کند نمی تواند نظم و هماهنگ موجود در طبیعت را تبیین کند در حقیقت انکار اصل سنتیت بی اعتباری همه علوم را به دنبال دارد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۵)

(کیمیا طهماسبی)

۲۲۰- گزینه «۳»

الف: معنای چهارم اتفاق که به معنای رخداد حادثه پیش بینی نشده و مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است.

ب: معنای دوم اتفاق که نفی اصل سنتیت علت و معلوم را به دنبال دارد و در این صورت فردی نمی تواند نظم و هماهنگ موجود در طبیعت را تبیین کند.

ج: معنای سوم اتفاق که نفی علت نخستین جهان را به دنبال دارد بنابراین آن دسته از فیلسفه ای که به خداوند و علت نخستین برای جهان معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را نیز انکار می کنند.

د: معنای اول اتفاق که همه فیلسفه ای از همان آن را انکار می کنند.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه های ۲۴ تا ۲۶)

فلسفه دوازدهم

(فرهاد قاسمی نژاد)

۲۱۱- گزینه «۲»

این مطلب بیانگر اهمیت اصل سنتیت است و ارتباط مستقیم با اصل سنتیت دارد، به گونه ای که نفی اصل سنتیت مساوی است با نفی اصل علیت.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۳)

(کیمیا طهماسبی)

۲۱۲- گزینه «۴»

عبارت صورت سؤال به اصل وجود بخشی علت به معلوم اشاره دارد، اما عبارت گزینه «۴» مربوط به اصل سنتیت میان علت و معلوم است.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۳)

(مهدی پیرهسینلو)

۲۱۳- گزینه «۳»

اصل «وجود بخشی علت به معلوم»، جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد؛ به گونه ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافتد، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلوم نیز ضروری و حتمی می شود و وجود آن، وجود پیدا می کند. در اینجا با وجود این که علت باز شدن در (کلید+ سالم بودن کلید و قفل و ...) وجود دارد، معلوم (باز شدن در) رخ نمی دهد. تعجب گوینده ناشی از اعتقاد او به وجود علی و معلولی است. (البته توجه کنید در اینجا حتماً علی برای باز نشدن در هست، ولی گوینده از آن مطلع نیست.)

اصل «سنتیت میان علت و معلوم»، نظام خاصی در جهان برقرار می کند و به ما می فهماند که هر چیزی نمی تواند منشأ هر چیزی شود. کشاورز، صنعتگر، طبیب و هر کسی که در یک کار خاص وارد شده و برای آن برنامه ریزی کرده، متوجه همین اصل بوده است، گرچه عبارت «سنتیت میان علت و معلوم» به گوش او نرسیده باشد. سایر گزینه ها بیانگر این اصل هستند.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۳)

(نیما هواهری)

۲۱۴- گزینه «۴»

با قبول این حقیقت که هر حادثه علی دارد، به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی شان پی می بریم و با مواجهه با هر پدیده ای در پی کشف منشأ و عامل پیدایش آن برمی آییم. سایر گزینه ها مربوط به اصل وجود علی و معلولی و سنتیت علت و معلوم هستند.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۳)

(مهدی پیرهسینلو)

۲۱۵- گزینه «۴»

این جمله معروف منسوب به آلبرت انیشتین کاملاً با دیدگاه سنتیت میان علت و معلوم اشتراک دارد.

(فلسفه (۲)، کرام تصویر از هوان؛ صفحه ۲۳)

(کیمیا طوماسی)

عبارت «الف» مغالطه نگارشی کلمات دارد؛ زیرا املای کلمه تالم (به معنی اندوه و درد) نادرست آمده است. بنابراین دیکته کلمات یکی از مواردی است که می‌تواند منجر به مغالطه نگارشی کلمات گردد.

عبارت «ب» مغالطه ابهام در عبارت دارد؛ زیرا می‌شود از آن دو برداشت مختلف کرد:

۱. یهودیان گوشت خوک را حلال می‌دانند اما مسلمانان این گونه نیستند.
۲. یهودیان گوشت خوک را حلال نمی‌دانند و مسلمانان هم مثل آن‌ها هستند.

عبارت «ج» مغالطه اشتراک لفظ دارد زیرا خواندن هم به معنای قرائت کردن است و هم به معنای اعلام کردن.

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

«۲۲۴- گزینه ۱»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

این سیمرغ یک مفهوم جزیی است و در عالم خارج هم وجود ندارد. رسمت نام شخص خاصی است و در خارج از ذهن افرادی به این نام هستند. صرفاً منظور رسمت شاهنامه نیست. (این که افراد متعدد یک نام داشته باشند آن را کلی نمی‌کنند).

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

«۲۲۵- گزینه ۱»

(کیمیا طوماسی)

دایره‌های «ب» و «ج» با یکدیگر رابطه تباین دارند. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) قسمت «الف» نشان دهنده مصاديق مشترک دایره «ج» با دایرة میانی است (رد گزینه ۱) که بین خود این دو دایره هم رابطه عموم و خصوص منوجه برقرار است.

حال به بررسی گزینه ۳ می‌پردازیم:

بین دایرة «ب» (حیوان) و دایرة «ج» (قارچ) رابطه تباین برقرار است. دایرة میانی مفهوم خوراکی را نشان می‌دهد؛ بنابراین قسمت «الف» (مصاديق مشترک دایرة میانی با دایرة «ج»)، مفهوم قارچ خوراکی است.

(منطق، مفهوم و مبداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

«۲۲۶- گزینه ۳»

(مہیر پیرسینلو)

مثلث: شکل سه‌زاویه‌دار، تعریف مفهومی است. در اینجا واژه معنا نشده است و صرفًا مفاهیم عام و خاص مثلث ذکر شده‌اند. سایر گزینه‌ها، نوع تعریف را به درستی تعیین کرده‌اند.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

«۲۲۷- گزینه ۳»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

به عنوان مثال: در تعریف انسان مفهوم عام، حیوان و مفهوم خاص ناطق هر دو کلی هستند.

تشریح موارد نادرست:

گزینه ۲: مفهوم خاص از جهت مفهومی اخص است و گرنه کلی است و نه جزئی. در منطق ما با مفاهیم کلی سر و کار داریم.

گزینه ۳: بین مفهوم مجھول و مفهوم خاص (مثلاً انسان و ناطق) رابطه تساوی برقرار است.

گزینه ۴: در تعریف، یک مفهوم خاص نیز می‌آید. (به تفاوت معنایی که در مقابل جزئی و کلی به معنای عام دقت کنید).

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۱)

منطق

«۲۲۱- گزینه ۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

مغالطه‌ها بی‌شمار هستند و تعداد و انواع مشخص و دقیقی ندارند یا لاقل نمی‌توان مشخص کرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در هر علمی امکان بروز خطأ و مغالطه وجود دارد و اختصاص به علم منطق ندارد.

گزینه ۲: خطأ فکری برای هر فردی ممکن است رخ دهد.

گزینه ۳: از آنجا که انسان به‌طور طبیعی بر اساس قواعد منطق می‌اندیشد، طبیعی بودن خطأ درست نیست.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۳ و ۴)

«۲۲۲- گزینه ۳»

(کیمیا طوماسی)

منطق‌دانان قواعدی را مشخص کرده‌اند که با رعایت آن‌ها دچار خطأ فکری یا اصطلاحاً مغالطه (هرگونه خطأی اندیشه که ممکن است عمدى یا غیرعمدى باشد) نمی‌شوند.

تشریح موارد نادرست:

ب: با به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطأ ذهن را تشخیص داد.

ج: ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد که منطق‌دانان این قواعد را کشف (نه ابداع) کرده‌اند.

د: ذهن انسان «معمولًا» در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.

(منطق، منطق، ترازوی انریشه، صفحه‌های ۳ و ۴)

«۲۲۳- گزینه ۱»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

مغالطه موجود در این عبارت، اشتراک لفظ ناشی از حرف «با» است.

با دو معنی دارد: «همراه حسن به سربازی رفت» یا «همزمان با حسن به سربازی رفت»

(منطق، لغظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

(میر پیر مسینلو)

بیمه درمانی برای دولت بار مالی دارد و منافع جمع را در نظر دارد. لغو این بیمه به نظریه اصالت فرد که منافع افراد را در نظر دارد تا اجتماع، نزدیک‌تر است. کم کردن مالیات ثروتمندان نیز در همین راستا است. در این دیدگاه هر کسی می‌تواند هر میزانی ثروت داشته باشد و وظیفه‌ای بیشتر از دیگران ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آزادی انتشار کتاب و مطبوعات با دیدگاه اصالت فرد تناسب بیشتری دارد.

گزینه «۳»: مالیات گرفتن از خانه‌های خالی و محدودیت خرید و فروش ارز، در برگیرنده محدودیت برای مالکان آن و ناظر به تأمین منافع اجتماع است پس با اصالت جامعه تناسب دارد.

گزینه «۴»: آزادی خرید و فروش مشروبات الکلی با دیدگاه اصالت فرد مرتبط‌تر است.

(فلسفه (۱)، ریشه و شاهدهای فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۳۴- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی)

تعریف این گزینه تمام شرایط یک تعریف صحیح (واضح بودن، جامع بودن، مانع بودن و دوری نبودن) را دارد.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: شرط مانع بودن را ندارد؛ زیرا شامل خزندگان هم می‌شود.
گزینه «۳»: شرط جامع بودن را ندارد؛ زیرا شامل برخی از فلزات مانند طلا نمی‌شود.

گزینه «۴»: شرط دوری نبودن را ندارد؛ زیرا یک مفهوم با مفهوم مخالفش تعریف شده است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۲۲۹- گزینه «۱»

تعریف این گزینه تمام شرایط یک تعریف صحیح (واضح بودن، جامع بودن، مانع بودن و دوری نبودن) را دارد.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: شرط مانع بودن را ندارد؛ زیرا شامل خزندگان هم می‌شود.
گزینه «۳»: شرط جامع بودن را ندارد؛ زیرا شامل برخی از فلزات مانند طلا نمی‌شود.

گزینه «۴»: شرط دوری نبودن را ندارد؛ زیرا یک مفهوم با مفهوم مخالفش تعریف شده است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۲۳۰- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

تعریف جامع باید تمامی مصادیق (افراد) مفهوم مورد نظر را پوشش دهد و هیچ کدام از مصادیق خارج از آن تعریف قرار نگیرند.

نکته: جامع و مانع بودن مربوط به مصادیق است نه محتوای مفهوم مورد نظر.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

فلسفه یازدهم

۲۳۱- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

لفظ سفسطه (مغالطه‌کاری) از سوفیست (مغالطه‌کار) گرفته شد و تحول معنایی نداشته است.

(فلسفه (۱)، پیش‌نی فلسفه، صفحه ۷)

۲۳۲- گزینه «۴»

عبارت صورت سؤال و گزینه «۴» مربوط به دو مین ویژگی فلسفه یعنی «استفاده از روش عقلی و قیاسی» است.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به ویژگی اول فلسفه یعنی «موضوع فلسفه، بنیادی ترین موضوعات» است.

گزینه «۳»: آوردن استدلال استقرایی باعث نادرستی این گزینه شده است. زیرا آغاز داشتن جهان یک مسئله فلسفی است و با روش استدلال استقرایی نمی‌توان به آن پاسخ داد.

(فلسفه (۱)، پیش‌نی فلسفه، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۳۳- گزینه «۲»

مبانی و زیربنای علوم در فلسفه‌های مضاف قرار دارند.

شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند و قوانین بنیادی آن محدوده از وجود را بیان می‌کنند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شاهدهای فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(نیما پواهری)

۲۳۵- گزینه «۴»

یکی از فواید آموختن منطق توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آن‌ها از باورهای است. فلسفه از این توانایی منطقی کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود و راه رسیدن به اعتقادات درست هموار گردد.

در ذیل استقلال در اندیشه می‌خوانیم: فرق فیلسوف با مردمان دیگر این است که او لا فیلسوف درباره همین مسائل به نحو جدی فکر می‌کند؛ ثانیاً با روش درست وارد این قبیل مسائل می‌شود و پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(کیمیا طوماسی)

۲۳۶- گزینه «۲»

عبارت «ب» مربوط به استقلال در اندیشه و عبارت «الف» مربوط به رهایی از عادت‌های غیرمنطقی است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

عبارت «د» غلط است؛ زیرا فیلسوف فقط به دنبال رهایی از افکار و عقایدی است که پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارند.

توجه کنید که صورت سؤال تنها عبارات صحیح را مدنظر قرار داده است.

عبارت «ج» مربوط به دوری از مغالطه‌ها است.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(کتاب آبی)

سقراط به علت «تواضع و فروتنی» (دلیل قطعی) و یا شاید برای هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها (دلیل احتمالی) مایل نبود او را سوفیست یعنی «دانشمند» بخوانند و به همین دلیل، خود را «فیلوسوفوس» یعنی «دوستدار دانایی» می‌نامید.

(فلسفه (۱)، پیستی فلسفه، صفحه ۷)

«۲۴۲- گزینه ۳»

(مبادر پیرهسینلو)

در اوپانیشاد که از متون هندویی است آمده است: باید «خود» را نگاه کرد، به «خود» گوش کرد، به «خود» اندیشید و در توجه به خود غرق شد. با نگاه کردن، گوش دادن، اندیشیدن و واقعیت دادن به «خود» است که هر چه که هست شناخته می‌شود.

«۲۳۷- گزینه ۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این نظر لاوتسه است و نه کیانیان.

گزینه ۲: نمی‌توان گفت فلسفه ابتدا در کدام سرزمین پدید آمده است.

گزینه ۴: گاتاها سروده‌های زرتشت است که در آن اندیشه در مسائل بنیادین هستی هم وجود دارد.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

(کتاب آبی)

«۲۴۳- گزینه ۴»

بخش اصلی به منزله ریشه و اساس فلسفه است و بخش‌های فرعی در حکم شاخه‌ها و ستون‌های آنند.

(فلسفه (۱)، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

(کتاب آبی)

«۲۴۴- گزینه ۲»

پیرونان مکتب اصالت فرد در جامعه‌شناسی، در حقیقت جامعه را چیزی غیر از مجموع افراد نمی‌دانند و برای جامعه، جدای از افراد، حیثیت وجود مستقلی قائل نیستند. توجه کنید که عبارت گزینه «۱» بیانگر یک اصل بدیهی است. معلوم است که جامع از تجمع انسان‌ها به وجود می‌آید. بحث بر سر این است که آیا احکام جامعه همان احکام افراد آن است یا جامعه احکامی مستقل برای خود دارد.

(فلسفه (۱)، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(فرهاد قاسمی نژاد)

«۲۳۸- گزینه ۲»

در آغاز شکل‌گیری فلسفه آنچه بیش از هر چیز ذهن دانشمندان را به خود مشغول می‌داشت دگرگونی‌های مربوط به جهان طبیعت بود.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

-

«۲۳۹- گزینه ۳»

هراکلیتوس به تغییر و تحول دائمی جهان اعتقاد داشت؛ به نظر او دگرگونی قانون کائنات است و نمی‌توان از آن گریخت.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: اندیشمندانی که در آن دوره بودند، فقط به تفکر فلسفی نمی‌پرداختند و با مجموعه علوم زمان خود نیز آشنایی داشتند.

گزینه ۲: مورخان فلسفه تالس را نخستین اندیشمند یونانی می‌دانند که اندیشه فلسفی مشخصی داشته است.

گزینه ۴: به نظر پارمنیدس ما با یک واقعیت بدون تغییر و جاودان و فناناً پذیر رویه رهستیم که تنها با تفکر عقلی می‌توان آن را دریافت.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۳)

(کتاب آبی)

«۲۴۵- گزینه ۴»

انسان می‌تواند با تفکر درباره باورهای خود، بدون تعصب، درباره درستی و نادرستی آن‌ها تحقیق کند و بنیان‌های فکری خود را بسازد. برای تفکر فلسفی نیازی به آموزش فلسفه نیست.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

(نیما پوهاری)

«۲۴۰- گزینه ۳»

سوفسطائیان به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بیهوده دانستند و به جای آموزش علوم به فن سخنوری روی اوردند (پس همه علوم را فایده نمی‌دانستند).

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

(کتاب آبی)

«۲۴۶- گزینه ۳»

پیروی از نظرات فیلسفه‌گذشته تنها در صورتی پذیرفته است که با استدلال عقلي اثبات شده باشد و اگر فیلسفه‌گذشته قبلی عقاید نادرستی داشته باشند، فیلسفه واقعی آن‌ها را نمی‌پذیرد، لذا عقیده‌اش را بر پایه نظرات فیلسفه‌گذشته قبلی بنا نمی‌کند. همچنین فیلسفه در برابر حقیقت متواضع است.

(فلسفه (۱)، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

«۲۴۷- گزینه ۲»

هراکلیتوس: «برای انسان خوب نیست که به هرچه میل دارد به آسانی برسد. بیماری است که تدرستی را خوشایند می‌کند، بدی نیکی را، گرسنگی سیری را و خستگی آسایش را.»

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

(کتاب آبی)

«۲۴۱- گزینه ۴»

تا زمانی که انسان با همان سوال‌های معمولی و روزانه رویه روت و به دنبال پاسخ آن‌هاست، در مرحله اول تفکر قرار دارد که می‌توان آن را تفکر غیرفلسفی نامید. اما اگر انسانی از این مرحله تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سوال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می‌توان آن را «تفکر فلسفی» نامید. (مرحله دوم در گذر از مرحله اول مطرح می‌شود و این دو لزوماً با هم تقابلی ندارند)

(فلسفه (۱)، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

(مبیناسارات تاپیک)

- پاسخ دادن به سؤالات با استفاده از مثال‌های مختلف → روش علمی
  - روش مورد استفاده فلسفه و منطق دانان ← شیوه خردگرایانه
- (روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

۲۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

هرجا که تمدنی شکل گرفته کسانی هم بوده‌اند که درباره اساسی‌ترین مستله‌های هستی می‌اندیشیده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نمی‌توان برای دانش فلسفه از نظر زمانی آغازی تعیین کرد و این سخن درباره همه دانش‌ها نیز صدق می‌کند.

گزینه «۳»: گرچه آثار تمدنی تمدن‌های قدیمی‌تر از بین رفته اما دستاوردهای آن‌ها به تمدن‌های جدیدتر منتقل شده است.

گزینه «۴»: دانشمندان بر اساس آثار باقی‌مانده گزارشی از قدیمی‌ترین اندیشه‌های فلسفی ارائه می‌دهند و به هیچ‌وجه نمی‌توانند از آغاز فلسفه تاریخ دقیقی ارائه دهند.

(فلسفه (۱)، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۱۲۹)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۵۵- گزینه «۲»

گوش به زنگی، کارکرد دوم توجه است که بیان‌کننده توانایی فرد برای یافتن محرك هدف در یک دوره زمانی طولانی می‌باشد. در تکلیف صورت سؤال، شخص باید تعداد دفعات اتفاق افتادن محرك هدف (سبقت موتورسوار) را در چند ساعت فیلم مسابقات گزارش دهد.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادرآک، صفحه ۷۸)

(کتاب آبی)

۲۵۶- گزینه «۳»

طفولیت دو سال اول زندگی فرد را شامل می‌شود و کودک ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتد، نوپا می‌نامند؛ بازه زمانی مشترک بین این دو دوره، ۱ تا ۲ سالگی است که کودک در این دوره می‌تواند به صورت مستقل راه ببرود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۳۴ و ۳۷)

(فرهاد علی‌نژاد)

۲۵۷- گزینه «۳»

در تبیین، به بررسی علل و عواملی که به یک پدیده روان‌شناسی منجر می‌شوند، می‌پردازیم. به عبارت دیگر چراً یک پدیده را بررسی می‌کنیم. در عبارت گزینه «۳» «علت کمک نکردن افراد در مکان‌های شلوغ، پخش مسئولیت» دانسته شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیش‌بینی

گزینه «۲»: توصیف

گزینه «۴»: توصیف

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

(موسی‌عفنتی)

۲۵۸- گزینه «۳»

- مجموعه‌ای از قوانین علمی، نظریه را شکل می‌دهند؛ به عبارت دیگر نظریه‌ها با ترکیب اصول و قوانین مختلف بدست می‌آیند.

- فرضیه‌ها، در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(کوثر (ستورانی))

۲۵۹- گزینه «۳»

محمد محركی را ردیابی کرده که غایب بوده است؛ این حالت هشدار کاذب نام دارد.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادرآک، صفحه ۷۷)

(کوثر (ستورانی))

۲۶۰- گزینه «۴»

عوامل وراثتی به نقش طبیعی و فیزیولوژیکی رشد اشاره دارند (مورد ج)، حال آنکه عوامل محیطی به تأثیر محیط و یادگیری تأکید می‌کنند (موارد الف و ب).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، رشد، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۸)

(موسی‌عفنتی)

۲۵۱- گزینه «۲»

همه نظریه‌های علمی در دو سطح ظاهری و تجربی به یک اندازه رشد نکرده‌اند؛ زیرا ساختار ظاهری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳)

(نهضه‌کلانتری)

۲۵۲- گزینه «۳»

کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند و علاقه خاصی به این دارند که با هم جیسان خود بازی کنند و از جمله معروف «دخترها با دخترها و پسرها با پسرها» استفاده می‌کنند.

در چهار یا پنج سالگی کودکان گرایش به بازی‌های مجازی دارند، یعنی علاقه‌مندند که در کنار یکدیگر باشند، ولی به تنهایی بازی کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، رشد، صفحه ۵)

(کتاب آبی)

۲۵۳- گزینه «۳»

بررسی تأثیر بازی‌های رایانه‌ای بر روی سطح نمرات دانش‌آموزان، از طریق روش «مشاهده» مناسب نمی‌باشد.

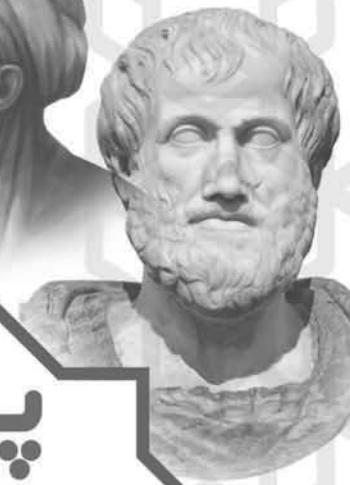
(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۷)

کانون
فرهنگی
آموزشی
قلم‌چی

کتاب‌های آیه انسانی را

پیمانه‌ای تحریر کنید

ایران تو
کتاب برای مفہومیت

۸۴۵۱

www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

